Patron Roku SEP 2026
inż. Tomasz Józef Ruśkiewicz

INFORMATOR Oddziału Wrocławskiego SEP Nr 26

Stowarzyszenie
Elektryków Polskich
Oddział Wrocławski
im. prof. Kazimierza Idaszewskiego

LUTY 2026

W INFORMATORZE:

- Słowo Prezesa Oddziału
- Od Redakcji
- Patron Roku SEP 2026 inż. Tomasz Józef Ruśkiewicz
- Galeria prezesów Oddziału w 80-leciu
- Członkowie Honorowi SEP Oddziału Wrocławskiego
- Kalendarium 80-lecia Oddziału
- Kalendarium roku 2025
- Jubileusze Oddziału
- Z życia Oddziału, sekcji i kół
  - Spotkanie noworoczne 10.01.2025,
  - Wycieczka Koła SEP nr 41
  - Wycieczka Koła SEP nr 16 do Hiszpanii,
  - XXIX sympozjum SEMAG,
  - Spływ kajakowy „Szuwarek VI”,
  - Wyjazdowe spotkanie członków Koła SEP nr 52,
  - Wycieczka Koła SEP nr 16,
  - Pod prąd – Koło SEP nr 41
  - Jesienna wycieczka Koła SEP nr 43
  - III Sympozjum IUE: Instalacje i Urządzenia Elektryczne,
  - Sentymentalna podróż w przeszłość
  - Działalność KHO w 2025 roku
  - Wydarzenia w Kole SEP nr 43
- Z karty żałobnej Stowarzyszenia
  - Odeszli od nas w 2025 roku
  - Wspomnienia o prof. Bohdanie Synalu,
  - Nekrolog śp. Tomasza Ruśkiewicza.
- Stanisław Tynowski (Tyndziuk)
- Telefoniczne jubileusze
- Wyniki stowarzyszeniowego konkursu SEP na najaktywniejsze koło,
- Wyniki konkursu na najlepsze prace dyplomowe na Politechnice Wrocławskiej w roku akad. 2024/2025.

SŁOWO PREZESA ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP

Drogie Koleżanki!
Szanowni Koledzy!
Członkowie Oddziału
Wrocławskiego
im. Profesora K. Idaszewskiego

Dobiega końca kolejna kadencja władz i organów naszych kół, Oddziału i Stowarzyszenia. Dobiega też końca moja kadencja prezesa Oddziału Wrocławskiego. Początek mojej działalności jako prezesa Oddziału zbiegł się w czasie z pandemią Covid, podczas której wykazaliśmy niezwykłą dyscyplinę i solidarność, Oddział działał. Dziękuję w tym miejscu za współpracę Członkom Zarządu Oddziału, Prezesom kół, Przewodniczącym kolegium sekcji i komisji, Kierownikom agend gospodarczych i Pracownikom Biura Oddziału.

W przebiegającej akcji sprawozdawczej uświadomimy sobie co udało się nam dokonać w działalności stowarzyszeniowej, z czego jesteśmy zadowoleni, co dało nam satysfakcję, a czego nie zdołaliśmy osiągnąć. Czym będzie się trzeba zająć w kolejnej kadencji. Wyciągnijmy z bilansu naszych dokonań wnioski. To pierwsza myśl, refleksja z jaką się z Wami dzielę.

Nasz Oddział dzięki dużemu zaangażowaniu Kolegów działających w agendach gospodarczych jest w dobrej kondycji finansowej. Posiada godne pierwsze miejsce w Stowarzyszeniu w zakresie osiągnięć gospodarczych.

W akcji wyborczej wybierzemy prezesów kół, Oddziału, przewodniczących Kolegiów Sekcji. Wybierzemy członków zarządów kół i Oddziału, członków Komisji Rewizyjnych i Sądu Kole-żeńskiego Oddziału. To bardzo ważne, kto wejdzie w skład tych gremiów. Od nich zależeć będzie działalność naszego Oddziału i Stowarzyszenia w przyszłej kadencji. Niech ten wybór będzie odpowiedzialny. Wybierzmy osoby godne zaufania, dla których ważne będzie integrowanie środowiska i tworzenie przyjacielskich więzi między członkami. Takie osoby, które łączą, a nie dzielą. To druga myśl, którą kieruję do Czytelników *Informatora.* Trzecia myśl to zadania stojące przed Oddziałem i jego nowymi władzami: organizacja XLI WZD SEP w czerwcu br. i organizacja we wrześniu br. jubileuszu 80 rocznicy powołania nasze Oddziału. Powierzenie naszemu Oddziałowi organizacji XLI Walnego Zjazdu Delegatów SEP, jest wyrazem uznania dla naszej działalności. Przykładem może być *Informator* Oddziału wydawany systematycznie od 2000 roku.

W tym miejscu chciałbym wyrazić uznanie śp. Prof. Bohdanowi Synalowi inicjatorowi wydawania *Informatora O/Wr*, a Redakcji Informatora złożyć gratulacje i podziękowanie za kontynuowanie tej inicjatywy.

Nowym Władzom Oddziału życzę powodzenia i sukcesu w realizacji tych ważnych dla Stowarzyszenia i Oddziału wydarzeń.

Członkom i Działaczom Oddziału życzę satysfakcji z przynależności do Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Z koleżeńskim pozdrowieniem
Edward Ziaja
prezes Oddziału Wrocławskiego SEP

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
Oddział Wrocławski
im. prof. Kazimierza Idaszewskiego

50-020 Wrocław ul. J. Piłsudskiego 74
Dom Technika NOT, pokój nr 219

tel/fax 71 34-366-41, tel.71 78-18-502
http:/www.sep.wroc.pl, email: sep.wroc@post.pl

konto bankowe Oddziału:
Santander Polska S.A.
29 1090 2398 0000 0001 0279 1221

Prezes Oddziału: mgr inż. Edward Ziaja

Sekretariat:
kierownik biura: Barbara Kazubek
główna księgowa: Joanna Osemlak
specjalista ds. szkolenia i sekretarz komisji egzaminacyjnych: Lidia Dudek
specjalista: Edyta Zahajkiewicz

godziny urzędowania:
poniedziałek 11:00 – 17:00
wtorek, piątek: 9:00 – 14:00
środa, czwartek: 9:00 – 15:00

Ośrodek Szkolenia:
kierownik: **Mieczysław Bednarski**
poniedziałek 16:30-17:30

Ośrodek Egzaminów Kwalifikacyjnych:
przew. Komisji Egz. Nr 061: Jan Rudy
przew. Komisji Egz. Nr 517:
Mieczysław Bednarski
sekretarz: Lidia Dudek

Ośrodek Rzeczoznawstwa:
kierownik: Michał Bereźnicki
poniedziałek: 16:30-18:00

Redakcja Informatora:
Zbigniew Lubczyński – redaktor naczelny
Barbara Kazubek – sekretarz redakcji
Wojciech Michalski – z-ca redaktora nacz.

OD REDAKCJI

Drogie Koleżanki! Szanowni Koledzy! Czytelnicy Informatora O/Wr SEP!

To już kolejny 26 numer Informatora! Numer roku jubileuszowego, 80-tego roku działalności naszego Oddziału. Stąd w numerze sporo o jubileuszach, Uroczystości jubileuszowe odegrały znaczącą rolę w integracji środowiska elektryków wrocławskich i kształtowaniu tożsamości Oddziału i kół Oddziału.

Uroczystościom jubileuszom towarzyszyły okolicznościowe wydawnictwa, które utrwalały pamięć o działaczach Oddziału, dokonaniach Oddziału, kół, sekcji, komisji. Jubileusze były okazją do spotkań członków Oddziału różnych pokoleń, do nawiązywania kontaktów koleżeńskich, do wymiany doświadczeń. Zapraszano na nie władze Stowarzyszenia, władze samorządowe, bratnie Oddziały i Stowarzyszenia. Budowano w ten sposób obraz Oddziału i jego pozycję w środowisku działania, w Federacji NOT i Stowarzyszeniu. Każdy jubileusz był okazją do refleksji nad dotychczasowym działaniem i prognozowaniem działań w przyszłości. Stąd też artykuł „Historia Oddziału jubileuszami pisana".

Prezentowany *Informator* jest też zapisem wydarzeń zaistniałych w naszym Oddziale w 2025 roku, organizowanych przez Zarząd Oddziału a także przez koła. Mamy świadomość, że opracowany *Informator*, tak jak i poprzednie, ma charakter dokumentu historycznego i będzie źródłem wiedzy o działalności naszego Oddziału dla przyszłych pokoleń SEP-wców.

Stronę informacyjną obecnego numeru otwiera artykuł prezentujący mało znaną sylwetkę *Patrona Roku 2026* – inż. Tomasza Józefa Ruśkiewicza.

80-ty rok działalności naszego Oddziału jest inspiracją dla przypomnienia najważniejszych i najciekawszych wydarzeń minionego osiemdziesięciolecia. Stąd w prezentowanym numerze tradycyjne *Kalendarium 2025* poprzedza *Kalendarium 80-lecia*.

Ważne miejsce w *Informatorze* zajmuje dział „*Z życia Oddziału, sekcji i kół"*. Chcielibyśmy, aby zamieszczone opisy wycieczek, często okraszane pięknymi zdjęciami i innych imprez inspirowały koła naszego Oddziału do podobnej aktywności.

W dniach 11-14.06.2026 r. będziemy jako Oddział gospodarzami XLI WZD SEP. Może i oni zainteresują się Informatorem, a tym samym działalnością naszego Oddziału.

Na jubileusz Oddziału, który będziemy świętować we wrześniu br. Komisja Historyczna Oddziału przygotowuje wydawnictwo „*80 Lat Oddziału Wrocławskiego SEP 1946-2026*", kontynuując tradycję poprzednich wydawnictw na 40, 50, 60, 70- lecie Oddziału.

Zwracamy uwagę Szanownym Czytelnikom na zmianę szaty pierwszej strony *Informatora*.

Autorom informacji dotyczących działalności Komisji, Sekcji i Kół Redakcja składa podziękowania.

Czytelnikom i Członkom naszego Oddziału życzymy radosnego przeżywania uroczystości jubileuszowych.

Redakcja

PATRON ROKU SEP 2026
INŻ. TOMASZ JÓZEF RUŚKIEWICZ (1867 – 1926)

Artykuł opracowany przez Prezesa Oddziału Kieleckiego SEP Kazimierza Ginałę
umieszczony na stronie internetowej: www.sep.com.pl

Tomasz Józef Ruśkiewicz urodził się 22 listopada 1867 roku w Końskich w rodzinie szlacheckiej herbu Wielorad. Rodzicami jego byli Ludwik Ruśkiewicz i Melania z d. Machnicka. Ojciec (Ludwik) był inżynierem architektem a dziadek (Bartłomiej) urzędnikiem Komisji Skarbu w Królestwie Polskim.

Młodość Tomasz spędzał głównie w Kielcach gdzie uczęszczał do Gimnazjum, które ukończył w 1885 roku uzyskując maturę. Lata szkolne w Kielcach pozostawiły w jego życiu niezatarte wspomnienia i związek z Kielcami. Po uzyskaniu matury podjął studia na Uniwersytecie Petersburskim na Wydziale Matematyczno-Fizycznym, który ukończył w 1889 roku uzyskując dyplom kandydata nauk matematycznych.

W okresie studiów związał się z tajnym związkiem Młodej Polski „Zet" szerzącym zasady sumienności, rzetelności i pracy organicznej a także polskie tradycje narodowe.

W roku 1890 wraca do kraju i uczestniczy w organizowaniu obchodów 100-lecia Konstytucji 3 Maja. Za udział w tym zabronionym przez władze rosyjskie przedsięwzięciu, zostaje aresztowany i spędza rok w więzieniu w Cytadeli Warszawskiej. W następstwie sprawy sądowej zostaje poddany kontroli policyjnej i wydalony na 5 lat z kraju.

W 1892 roku wyjeżdża do Niemiec i podejmuje studia elektrotechniczne, najpierw na Politechnice w Darmstadt (Hesja), gdzie była liczna, dobrze zorganizowana kolonia polska, potem na słynnej badeńskiej Politechnice „Fridericiana" w Karlsruhe, gdzie pod kierunkiem prof. Engelberta Arnolda uzyskuje dyplom inżyniera elektryka w 1897 roku.

W 1898 roku wraca do kraju, zamieszkuje w Warszawie i podejmuje aktywną działalność zawodową w zakresie propagowania elektrotechniki a także działalność społeczną.

W latach 1899-1901 pracuje jako kierownik techniczny w fabryce ogniw i baterii Tytan.

W 1901 r. zorganizował i zaczął prowadzić przedsiębiorstwo elektrotechniczne „Ruśkiewicz i Godlewski", które wykonywało różnego rodzaju roboty elektroinstalacyjne i z czasem uzyskało dużą renomę. Należy wspomnieć że wykonywało też skomplikowane prace między innymi na budowie Filharmonii Warszawskiej. Z czasem przedsiębiorstwo rozrosło się zmieniając nazwę na „Ruśkiewicz, Godlewski, Tyszka SA", a potem na Polskie Towarzystwo Robót Elektrycznych.

W 1906 współorganizuje pierwszą w kraju fabrykę żarówek z włóknem (żarnikiem) metalowym „Cyrkon" i jest pierwszym prezesem zarządu tej firmy. W 1910 roku zakłada własną firmę „Biuro techniczne – inż. T. Ruśkiewicz" która wykonywała roboty i przedsięwzięcia elektryczne m.in. w latach 1912 i 1913 budowę, uruchomienie i prowadzenie elektrowni miejskich w Kielcach i Końskich o znacznych jak na owe czasy mocach, przeznaczone głównie do oświetlenia miast i dla potrzeb oświetleniowych mieszkańców.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości został Prezesem i Dyrektorem Zarządzającym Polskiego Towarzystwa Elektrycznego organizującego przemysł maszyn elektrycznych w kraju. W 1925 roku organizuje i jest prezesem oraz pierwszym dyrektorem zarządzającym spółdzielnią „Polskie Elektrownie" powołanym dla wspierania techniczno-organizacyjnego małych zakładów wytwórczych.

Niezależnie od szerokiej działalności zawodowej Tomasz Ruśkiewicz rozwijał ożywioną działalność społeczno –stowarzyszeniową. W 1899 roku był współorganizatorem i członkiem Prezydium Delegacji Elektrycznej przy sekcji Technicznej Warszawskiego Towarzystwa Popierania Rosyjskiego Przemysłu i Handlu kierowanej przez Kazimierza Obrębowicza. Organizacja ta była uznawana za protoplastę późniejszego SEP-u.

W 1905 roku był jednym z delegatów środowiska technicznego Warszawy na Zjeździe Inżynierów i Techników w Petersburgu. W 1907 był współorganizatorem i został przewodniczącym Zarządu Koła Elektryków przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie.

W latach 1906-1913 był aktywnym członkiem Towarzystwa Kursów Naukowych w Warszawie (późniejsza szechnica Polska). W tym czasie prowadził wykłady i prelekcje na temat wykorzystania energii elektrycznej.

Jako zwolennik utworzenia ogólnopolskiej organizacji elektryków w 1919 roku był jednym z inspiratorów i organizatorów Zjazdu Założycielskiego SEP w Warszawie. Był członkiem Prezydium Zjazdu i prowadził jego obrady w trzecim dniu obrad. Wygłosił na Zjeździe referat na temat osiągnięć polskiego przemysłu elektrotechnicznego. Po powstaniu SEP działał czynnie w Kole Warszawskim. Na II Zjeździe SEP w Toruniu w 1921 roku był jednym z współprowadzących Zjazd.

Tomasz Ruśkiewicz w ramach swej działalności i swoich zainteresowań opublikował szereg artykułów i broszur dotyczących rozwoju wykorzystania elektryki. Wypada wspomnieć najważniejsze, a mianowicie:

- tramwaje i kolej elektryczna (1901),
- koszt światła elektrycznego w instalacjach elektrycznych (1920),
- gospodarka elektryczna w Polsce (1923);
- stan i perspektywy przemysłu elektrotechnicznego w Polsce (1919).

Był również współautorem dwóch wydawnictw książkowych:
Księga Pamiątkowa Kielczan (1856 - 1904);
- Tajny Związek Młodzieży Polskiej w latach (1887-1893).

Oprócz wydawnictw wskazanych wyżej publikował też wiele mniejszych artykułów i referatów w „Przeglądzie Technicznym" i w „Przeglądzie Elektrotechnicznym". Miał zamiłowania historyczne i bibliofilskie, znał języki obce, rosyjski, niemiecki i francuski. Przez całe swoje życie, co sam podkreślał był emocjonalnie związany z Kielcami. W swej książce „Księga Pamiątkowa Kielczan" zamieścił kilka wspomnień z życia gimnazjum kieleckiego z lat 1880 – 1885. Znał od czasów szkolnych i przyjaźnił się ze Stefanem Żeromskim, był dobrym znajomym Romana Dmowskiego, lecz nie angażował się czynnie w sprawy i spory polityczno-partyjne.

W opinii ludzi z którymi się spotykał był człowiekiem dużej wiedzy, pracowitym, obowiązkowym i szlachetnym. W działalność na niwie społecznej wkładał wiele serca i dużo energii wykorzystując własną wiedzę.

W 1895 roku zawarł w Rydze związek małżeński z Heleną Hirszfeld (1872 – 1948), córką znanego dr med. Ludwika i Anny Hirszfeldów. Helena była działaczką społeczną i bojowniczką o polską szkołę. Bracia Heleny – Bolesław i Ludwik byli ludźmi dobrze wykształconymi o uznanej pozycji zawodowej. Ludwik został profesorem mikrobiologii na Uniwersytecie Warszawskim, a Bolesław dr nauk chemicznych był przedsiębiorcą i współpracował z Uniwersytetem w Zurychu. Małżeństwo Ruśkiewiczów (Heleny i Tomasza) miało troje dzieci, syna Bolesława – znanego inżyniera lotnictwa i jednego z twórców PLL LOT, syna Tadeusza oraz córkę Zofię.

Tomasz Ruśkiewicz zmarł nagle w wieku 59 lat dnia 27 grudnia 1926 roku w Warszawie w wyniku zapalenia płuc. Został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim w grobie rodzinnym. Jego pogrzeb licznie zgromadził ludzi związanych ze społecznością elektryków. Przemówienie pożegnalne wygłosili m.in. prof. Mieczysław Pożaryski w imieniu SEP i koła darmstadczyków (byłych absolwentów Politechniki w Darmstadt), inż. T. Sułowski w imieniu przedsiębiorstw elektrycznych, inż. M. Kuźmiński w imieniu Spółki Elektrownie Polskie, red. Z. Wasilewski w imieniu Koła Kielczan.

Na łamach „Przeglądu Elektrycznego" artykuł pożegnalny opublikował znany elektryk i działacz SEP inż. Ksawery Gnoiński.

Środowisko elektryków godnie pożegnało jednego z pionierów polskiej elektrotechniki, którego główną ideą było ożywienie i spolszczenie krajowego przemysłu elektrotechnicznego.

Dzięki swej rozległej wiedzy i pracy zawodowo–społecznej oraz przymiotom osobistym Tomasz Ruśkiewicz wszedł do historii jako człowiek szlachetny i zasłużony dla rozwoju polskiej elektryki.

GALERIA PREZESÓW ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP W 80-LECIU

Kazimierz Idaszewski
kadencja I

Franciszek Bilek
kadencja II-III, XI-XII

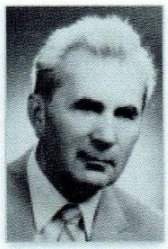
Adam Sielski
kadencja IV

Zygmunt Reingold
kadencja V

Józef Prószyński
kadencja VI-VIII

Zbigniew Matheisel
kadencja IX-X

Józef Szpak
kadencja XIII-XVI, XXVIII

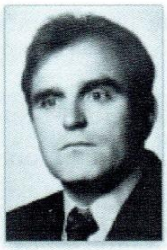
Leopold Ostrasz
kadencja XVII-XXII

Włodzimierz Gogolewski
kadencja XXIII-XXIV

Jan Trojak
kadencja XXV-XXVII

Zbigniew Lubczyński
kadencja XXIX-XXX, XXXII-XXXIII

Jan Zuzok
kadencja XXXI

Bohdan Synal
kadencja XXXIV-XXXV

Krzysztof Nowicki
kadencja XXXVI-XXXVII

Andrzej Hachoł
kadencje XXXVIII-XXXIX

Edward Ziaja
Kadencja XL

CZŁONKOWIE HONOROWI SEP ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO

Franciszek Bilek (1962)

Jerzy Ignacy Skowroński (1975)

Zygmunt Szparkowski (1975)

Jan Trojak (1961)

Marian Suski (1967)

Konstanty Wołkowiński (1967)

Marian Cegielski (1964)

Zbigniew Lubczyński (1998)

Dionizy Tomaszewski (1999)

Andrzej Wiszniewski (1999)

Bohdan Synal (2002)

Jan Zuzok (2014

Krzysztof Nowicki (2018)

Andrzej Hachoł (2022)

SKRÓCONE KALENDARIUM 80-LECIA ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP

5.09.1946 r. – Zebranie Założycielskie Oddziału.

5-8.06.1947 r. – Oddział Wrocławski SEP był współorganizatorem i gospodarzem XIII Walnego Zgromadzenia Członków SEP. Obrady odbywały się w auli Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej.

10-13.1948 r. – Na XIV Walnym Zgromadzeniu Członków SEP w Szczecinie zatwierdzono nowy statut SEP. Odtąd główne władze SEP miały być wybierane na dorocznych Zjazdach Delegatów SEP zamiast na Walnych Zgromadzeniach ogółu członków.

1.03.1949 r. – Rozpoczęły się wykłady w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej NOT we Wrocławiu powstałej m.in. z inicjatywy Oddziału Wrocławskiego SEP.

27.03.1951 r. – W strukturze Oddziału pierwsze koła zakładowe.

3-5.04.1951 r. – I Konferencja Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego we Wrocławiu. Oddział liczył 426 członków, w kadencji wygłoszono 11 odczytów.

26-27.09.1954 r. – Zjazd Prezesów Oddziałów SEP we Wrocławiu z udziałem członków Zarządu Głównego SEP.

W roku 1957 Oddział rozpoczął prowadzenia kursów i egzaminów kwalifikacyjnych, zakończonych egzaminami na uprawnienia w zakresie bezpieczeństwa pracy oraz kursów dla energetyków przemysłowych i kursów przygotowujących do egzaminu wstępnego na Politechnikę.

- W końcu kadencji X Oddział liczył 882 członków zwyczajnych w 22 kołach. Wśród licznych odczytów, odczyt Stefana Rylskiego na temat telewizji we Wrocławiu.

Oddział uzyskał samodzielność finansową.

22.09.-12.10.1957 r. – Wycieczka bezdewizowa do Jugosławii o charakterze techniczno-turystycznym. Udział wzięło 31 członków Stowarzyszenia.

17.10-2.11.1957 r. – W ramach wymiany bezdewizowej przebywała w Polsce 36 osobowa wycieczka z Jugosławii.

18.01.1958 r. – Dwa Jubileusz Prof. Kazimierza Idaszewskiego, 80-lecie życia i 55-lecie pracy naukowej.

28.02.1958 r. – W klubie NOTu odbyło się pierwsze zebranie koła pań przy Wrocławskim Oddziale SEP z udziałem członków Zarządu Oddziału.

Pod koniec 1958 r. powołano pierwsze dwie komisje egzaminacyjne dla elektryków oraz zorganizowano kursy przygotowawcze do tych egzaminów.

Uczestnicy wycieczki do Jugosławii

1958 r. – Pozyskano pierwszych członków zbiorowych przez Oddział Wrocławski SEP: Zespół Elektrociepłowni Wrocław, Przedsiębiorstwo Aparatury Elektronicznej RADIOTECHNIKA.

11.1959 r. – Spotkanie z profesorem Gabrielem Sokolnickim – Członkiem Honorowym SEP, Profesorem i Rektorem Politechniki Lwowskiej. Po uzyskaniu zgody odpowiednich władz mógł przybyć do Polski. We Wrocławiu miało miejsce kameralne spotkanie w Gmachu NOT.

1.01.1960 r. – Zarząd Główny powołał Turoszowski Oddział SEP w Turowie w oparciu o Koło Nr 15 Oddziału Wrocławskiego SEP przy Elektrowni Turów w budowie.

12-14.02.1961 r. – IV Kongres Techników Polskich we Wrocławiu. Duży udział w pracach organizacyjnych miał Oddział Wrocławski SEP.

1.06.1961 r. – Utworzenie Ośrodka Szkoleniowego w miejsce Referatu Szkoleniowego.

Połowa 1961 r. – Utworzenie przy Oddziale Grupy Rzeczoznawców.

1962 r. – W porozumieniu z Kuratorium Oświaty rozpoczęto akcję politechnizacji w szkołach podstawowych i ogólnokształcących z zakresu bezpiecznej obsługi domowych urządzeń elektrycznych.

15.07-30.09.1963 r. – Ze względu na epidemię ospy we Wrocławiu zebrania Zarządu Oddziału i Prezydium Zarządu Oddziału były zawieszone.

19.03.1964 r. – Zebranie Zarządu Głównego SEP we Wrocławiu.

14.01.1965 r. – Zmarł Prof. Kazimierz Idaszewski. Pogrzeb śp. Profesora - Członka Założyciela i I Prezesa Oddziału odbył się 16.01.1965 r. na cmentarzu Św. Wawrzyńca przy ul. Bujwida we Wrocławiu.

Początek 1965 r. – Zarząd Oddziału powołał Komisję d/s Młodzieży i Studentów pod przewodnictwem Kol. Mariana Cegielskiego.

8.11.1965 r. – Akademia z okazji XX-lecia odzyskania Dolnego Śląska.

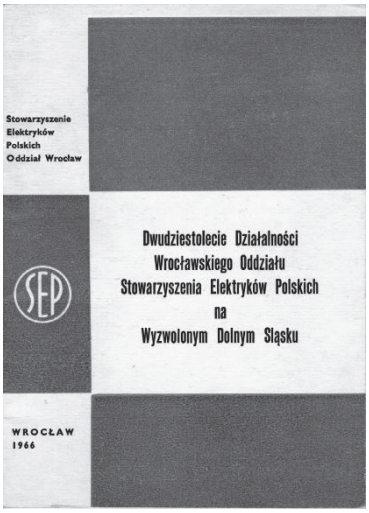
W programie uroczystości referat: *„Działalność Oddziału SEP w XX-leciu Wrocławia i Dolnego Śląska*" – dekoracja zasłużonych działaczy Oddziału. W spotkaniu towarzyskim z tej okazji uczestniczyło 64 osoby.

12-13.11.1965 r. – Uroczystości XX-lecia Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. Zjazd Absolwentów Wydziału.

Ufundowano tablicę pamiątkową ku czci śp. prof. dr. inż. Kazimierza Idaszewskiego. Tablicę umieszczono w holu gmachu D-1 Wydziału Elektrycznego, pl. Grunwaldzki 13.

5.09.1966 r. – XX rocznica założenia Oddziału SEP we Wrocławiu. W nakładzie 1000 egzemplarzy wydano tytuł: *„Dwudziestolecie działalności Wrocławskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich na wyzwolonym Dolnym Śląsku"*.

18.05.1967 r. – Posiedzenie Zarządu Oddziału. *Uwzględniając wniosek kolegów Zbigniewa Sicińskiego, Cyryla Szulca (z dnia 4.05.1967) Zarząd Oddziału zobowiązał Prezesa Oddziału do wystąpienia do Zarządu Głównego SEP o powołanie Komitetu Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego".*

6-7.03.1969 r. – Międzynarodowa konferencja *„Materiały i układy elektroizolacyjne"* zorganizowana przez Centralne Kolegium Sekcji i Kolegium Sekcji Oddziału Wrocławskiego Przemysłu Elektrotechnicznego z udziałem wystawców z Austrii, Danii, Francji i NRF.

6-16.03.1969 r. – Wystawa *„Materiały elektroizolacyjne"*. Komisarz wystawy - Franciszek Łotocki.

13-19.09.1971 r. –*„Dni elektrotechniki czechosłowackiej w Polsce”* zorganizowane przez Oddział Wrocławski SEP przy współudziale Zarządu Głównego SEP. W trakcie konferencji przedstawiono 20 referatów ze strony czechosłowackiej i 15 koreferatów ze strony polskiej. W konferencji uczestniczyło 280 osób.

III kw. 1972 r. – Pierwsza krajowa konferencja n/t kompatybilności elektromagnetycznej zorganizowana przez Oddział Wrocławski SEP, Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Instytut Telekomunikacji i Akustyki Politechniki Wrocławskiej z inspiracji prof. Jana Hołowni.

10-24.07.1978 r. – Komisja Wycieczkowa zorganizowała wycieczkę samochodową do Bułgarii z 14-dniowym pobytem na campingu *„Raj”* nad Morzem Czarnym. Organizator – Kolega Tadeusz Miałkowski.

20-22.10.1978 r. – IV Ogólnopolski Zlot Kół Wojskowych SEP we Wrocławiu i Konferencja Naukowo-Techniczna n/t *„Zastosowanie techniki komputerowej w wojsku”* organizowane przez Oddziałową Komisję Koordynacji Pracy Kół Wojskowych i Koło Nr 7 naszego Oddziału (Kolega Jan Lewczyk).

4.10.1979 r. – Uroczyste obchody 60-lecia SEP. Referat n/t 60-lecia SEP wygłosił Kol. Jerzy I. Skowroński – Członek Honorowy SEP, a referat pt.: *„Dorobek Oddziału Wrocławskiego SEP”* wygłosił Kol. Zbigniew Zieliński.

5.10.1981 r. – Uroczystość Jubileuszu 80-lecia urodzin prof. J. I Skowrońskiego – Członka Honorowego SEP, Założyciela Oddziału.

14.12.1981 r. – Nie odbyło się plenarne posiedzenie Zarządu Oddziału ze względu na stan wojenny ogłoszony 13.12.1981 roku.

26.02.1983 r. – Jubileusz 80-lecia Członka Honorowego SEP, byłego Rektora Politechniki Wrocławskiej, długoletniego członka i działacza Oddziału, Kolegi Zygmunta Szparkowskiego, zorganizowany przez Oddział Wrocławski w Klubie Politechniki Wrocławskiej wspólnie z Rektorem Politechniki Wrocławskiej. List gratulacyjny od Prezesa SEP odczytał prezes Oddziału Kol. Zbigniew Lubczyński.

28.09.1984 r. – Z okazji 70-lecia urodzin prof. Jana Trojaka Instytut Energoelektryki zorganizował w Ośrodku Politechniki Wrocławskiej w Międzygórzu konferencję: *„Automatyka zabezpieczeniowa wczoraj, dziś i jutro”*.

24-27.09.1987 r. – XXIV Walny Zjazd Delegatów SEP w Gdańsku. Członkostwo honorowe SEP otrzymali Koledzy Marian Suski i Konstanty Wołkowiński.

07.07.1988 r. – Zmarł śp. Kol. Zygmunt Szparkowski – Członek Honorowy SEP i założyciel Oddziału Wrocławskiego SEP.

27.04.1994 r. – Zmarł Kol. prof. Jan Trojak, członek honorowy SEP, prezes Oddziału w latach 1971-75 i 1975-78.

Pogrzeb odbył się 30.04.1994 r. na cmentarzu Św. Wawrzyńca we Wrocławiu.

10-11.06.1994 r. – Obradujący w Poznaniu XXIII WZD SEP nadał godność Członka Honorowego SEP Koledze Profesorowi Marianowi Cegielskiemu.

15.11.1994 r. – Delegacja Oddziału w składzie Kol. M. Cegielski – Członek Honorowy SEP, Kol. T. Olichwer – wiceprezes Oddziału i Kol. J. Leonowicz z Koła Nr 18 uczestniczyła w uroczystościach nadania budynkowi Instytutu Telekomunikacji i Akustyki imienia prof. Mariana Suskiego.

10-13.05.1998 r. – Członek Honorowy SEP prof. Marian Cegielski otrzymał tytuł Doktora Honoris Causa Azowskiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Mariupolu.

22.12.1999 r. – Zainstalowano w Oddziale pocztę internetową e-mail oraz uruchomiono witrynę internetową Oddziału.

25.09.2000 r. – Uroczyste spotkanie w siedzibie Oddziału z okazji Jubileuszu 75-lecia urodzin Prof. Mariana Cegielskiego – Członka Honorowego SEP.

10.2001 r. – Z inspiracji prezesa Oddziału Bohdana Synala ukazał się *Informator Oddziału Wrocławskiego SEP Nr 1* redagowany przez Koleżankę Barbarę Kazubek i Kolegę Zbigniewa Lubczyńskiego.

5.10.2001 r. – Na Politechnice Wrocławskiej odbyła się uroczystość nadania tytułu Doktora Honoris Causa Kol. prof. Andrzejowi Wiszniewskiemu – Członkowi Honorowemu SEP.

23.05.2002 r. – W Oddziale odbyło się wyjazdowe posiedzenie Centralnego Kolegium Sekcji Trakcji Elektrycznej.

28-30.06.2002 r. – XXXI WZD SEP w Zielonej Górze – Walny Zjazd wybrał ponownie prezesem SEP Kol. Stanisława Bolkowskiego i nadał godność Członka Honorowego SEP Kol. Bohdanowi Synalowi.

04.06.2005 r. – Odbyły się uroczystości z okazji jubileuszu 60-lecia Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. Oddział nasz był jednym ze sponsorów Jubileuszu. Udział wzięło liczne grono elektryków, absolwentów Wydziału.

17.10.2005 r. – Na posiedzeniu Zarządu Oddziału omawiano: stan przygotowań do XXXIX WZDO, regulamin kół, przyjęto wzór Medalu im. Prof. Kazimierza Idaszewskiego i powołano Kapitułę Medalu w składzie: Koledzy: Zbigniew Lubczyński, Jan Lewczyk Zenon Madej, Zenon Okraszewski i Jan Zuzok.

25-26.11.2005 r. – W Oddziale Wrocławskim odbyło się XII posiedzenie Rady Prezesów SEP. Obrady odbywały się w sali 104 budynku NOT.

16.03.2007 r. – W Oddziale Wrocławskim odbyło się posiedzenie Centralnej Komisji Kół i Współpracy z Oddziałami SEP.

28.10.2007 r. – Z okazji 60-lecia działalności O/Wr. SEP odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków. Wzięło w nim udział ok. 250 osób.

21.01.2008 r. – Powołanie Koła Akademickiego SEP z numerem 4 przy Politechnice Wrocławskiej.

13.10.2008 r. – Uroczystość 60-lecia Wrocławskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

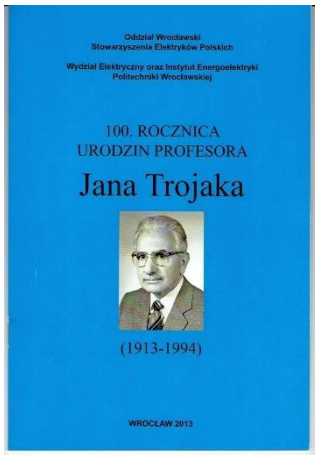
02.-04.09.2009 r. – I Kongres Elektryki Polskiej w Warszawie. Uczestniczyła liczna delegacja z Oddziału Wrocławskiego. Z tej okazji COSiW wydał „Śpiewnik Elektryka na każdy dzień” ułożony przez członka naszego Oddziału Kol. Zbigniewa Lubczyńskiego.

08.-10.10.2009 r. – Uroczyste spotkanie Zarządu Głównego SEP we Lwowie z okazji 90 rocznicy powołania SEP. Z Oddziału Wrocławskiego uczestniczyli Koledzy: Marian Hawryszczyszyn, Zbigniew Lubczyński i Stefan Sokolnicki.

4.04.2011 r. – Oddział był organizatorem uroczystości inaugurującej Rok SEP-u 2011, Rok Profesora Jana Kożuchowskiego.

04.07.2013 r. – Na podstawie uchwały nr 32/43/2010-2014 Zarządu O/Wr SEP z 17.06.2013 roku Zarząd Główny SEP Uchwałą nr 81-2010/2014 z dnia 4 lipca 2013 r. nadał O/Wr SEP imię prof. Kazimierza Idaszewskiego.

04.11.2013 r. – W Centrum Konferencyjnym PWr. odbyła się uroczystość setnej rocznicy urodzin śp. prof. Jana Trojaka pod patronatem JM prof. dr. prof. Tadeusza Więckowskiego – Rektora PWr.

Uroczystość poprzedziła Msza św., złożono kwiaty i zapalono znicze na grobie Profesora.

13.11.2014 r. – W Centrum Konferencyjnym PWr odbyła uroczystość upamiętniająca 110. rocznicę urodzin prof. Romana Kurdziela zorganizowana przez O/Wr SEP. Uroczystości na PWr poprzedziła Msza św. i spotkanie przy grobie Profesora.

W Gmachu D-1 odsłonięto tablicę z napisem

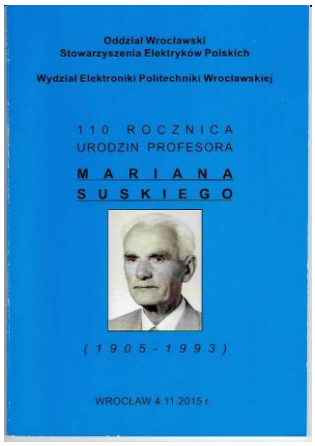
„LABORATORIUM ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ IMIENIA PROFESORA ROMANA KURDZIELA".

27.05.2015 r. – Zarząd Oddziału powołał Klub Dyskusyjny Oddziału pod kierownictwem Kol. Czesława Ratajczaka.

15.06.2015 r. – Uroczystość setnej rocznicy Profesora Konstantego Wołkowińskiego. Msza św., spotkanie przy grobie i sesja okolicznościowa.

28-30.06.2015 r. – I Sympozjum Historii Elektryki zorganizowane w Gdańsku przez Centralną Komisję Historyczną SEP. Oddział reprezentował Kol. Zbigniew Lubczyński z referatem p/t „*Działania w Oddziale Wrocławskim pod hasłem: ocalić od zapomnienia*".

04.11.2015 r. – Uroczystość 110 rocznicy urodzin Profesora Mariana Suskiego (1905-1993) pod Patronatem JM Rektora PWr prof. Tadeusza Więckowskiego z udziałem Rodziny Profesora.

Uroczystość w Centrum Konferencyjnym PWr została poprzedzona Mszą św. i spotkaniem przy grobie Profesora. Z tej okazji wydano specjalny folder, a w holu Centrum urządzono wystawę poświęconą profesorowi.

01-03.2016 r. – We Lwowie i Stanisławowie (Iwano-Frankiwsk) odbyły się uroczystości związane z 75 rocznicą mordu profesorów lwowskich i inteligencji Stanisławowa dokonanego przez Niemców.

24-25.11.2016 r. – II Sympozjum Historyczne Elektryki w Szczecinie. Z Oddziału uczestniczyli Kol. Jan Rudy – sekretarz Z/O oraz członkowie KHO, Koledzy Krystian Chrzan i Zbigniew Lubczyński.

27.03.2017 r. – Na Wydziale Elektrycznym PWr miała miejsce uroczystość nadania sali 28 w budynku D-1 imienia Profesora Mariana Cegielskiego.

16-17.11.2017 r. – III Sympozjum Historia Elektryki. Obrady Sympozjum miały miejsce w Domu Technika NOT we Wrocławiu. Organizatorem Sympozjum był Oddział Wrocławski SEP.

21-24.06.2018 r. – Na XXXVIII Walnym Zjeździe Delegatów SEP w Poznaniu O/Wr SEP otrzymał statuetkę za zajęcie I miejsca w konkursie Oddziałów powyżej 800 członków. Kol. Krzysztof Nowicki otrzymał godność Członka Honorowego SEP.

22-24.11.2018 r. – IV Sympozjum Historia Elektryki w Krakowie. Uczestniczyli Koledzy: Zbigniew Lubczyński – przew. KHO, Krystian Chrzan i Remigiusz Mydlikowski.

3.01.2019 r. – Zmarł Kol. śp. Jacek Szpotański – Nestor Polskiej Elektroenergetyki – prezes SEP 3 kadencji. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 14.01.2019 r. w Warszawie.

11.05.2019 r. – Uroczyste XLIV Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie O/Wr SEP z okazji 100-lecia SEP.

W 2019 r. Biuro Oddziału powiększyło się o dodatkowe trzy pokoje o łącznej powierzchni 73,4 m2. Przeprowadzono remont we wszystkich pomieszczeniach zajmowanych przez Oddział w budynku NOT.

16.04.2021 r. – Oddział był organizatorem uroczystości inaugurującej Rok SEP-u 2021, Rok Profesora Jerzego Ignacego Skowrońskiego.

22-25.09.2022 r. – W Bydgoszczy odbył się XL WZD SEP – delegaci wybrali nowe władze na kadencję 2022-2026. Godność Członka Honorowego otrzymał Kol. Andrzej Hachoł.

15.05.2023 r. – Wizyta delegacji Oddziału u Jubilata Kol. prof. Jerzego Fekecza w setną rocznicę urodzin. W skład delegacji wchodzili Koledzy: Edward Ziaja – prezes Oddziału, Jan Rudy – sekretarz Oddziału i Zbigniew Lubczyński – przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału.

17.07.2023 r. – Wizyta delegacji Oddziału u Jubilata Kol. Zygmunta Mączyńskiego w stulecie urodzin.

W skład delegacji wchodzili Koledzy: Edward Ziaja, Krzysztof Nowicki, Władysław Błoński i Ryszard Wójcik

11.09.2023 r. XLVI Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Oddziału zwołane w sprawie ubiegania się o osobowość prawną O/Wr SEP.

KALENDARIUM ROKU 2025

10.01.2025 r.

Spotkanie noworoczne działaczy Oddziału i zaproszonych gości.

Więcej na str.16.

24.02.2025 r.

Odszedł od nas śp. doc. dr inż. Jan Zuzok. Emerytowany pracownik Politechniki Wrocławskiej, wieloletni nauczyciel akademicki, wychowawca kilku pokoleń kadr inżynierskich i naukowych. Członek Honorowy SEP, Prezes Oddziału w latach 1987-1990, wieloletni członek Zarządu O/Wr SEP i przewodniczący Sekcji Automatyki i Pomiarów, Przyjaciel i wychowawca wielu pokoleń młodzieży. Uhonorowany wysokimi odznaczeniami państwowymi, regionalnymi
i stowarzyszeniowymi.

22-23.03.2025 r.

Członkowie i sympatycy SEP Koła nr 41 działającego przy PGE Energetyka we Wrocławiu wzięli udział w wydarzeniu pod nazwą „Tajemnice podziemi".

Więcej na str.17.

14–23.05. 2025 r.

Koło SEP nr 16 przy KOGENERACJI S.A. wraz z Oddziałem Wrocławskim Stowarzyszenia Elektryków Polskich zorganizowało wycieczkę do prowincji Andaluzja w Hiszpanii.

Notka o wycieczce na str.18

26.05.2025 r.

Podczas posiedzenia plenarnego ZO Prezes wręczył nagrody prezesom kół biorących udział w konkursie na najaktywniejsze koło SEP w Oddziale (tabela nagrodzonych kół na str. 36).

Uczestnicy wycieczki do Andaluzji

28-30.05.2025 r.

XXIX Sympozjum Naukowo-Techniczne „SEMAG 2025" pt. „*Urządzenia i sieci elektryczne w przemyśle wydobywczym i energetyce – aktualne problemy eksploatacyjne*".

Więcej na str.18.

31.05.2025 r.

Koło SEP nr 41 przy PGE Energetyka Kolejowa S.A. zorganizowało spływ kajakowy „SZUWAREK VI".

Więcej na str.19.

30.05-01.06.2025 r.

Wyjazdowe spotkanie członków Koła SEP nr 52 w Gościniec Nowa Wioska, Dziećmorowice.

Więcej na str 20.

06.06.2025 r.

Koło SEP nr 41 działające przy PGE Energetyka Kolejowa S.A. we Wrocławiu zorganizowało spotkanie ze sztuką w Teatrze Ad Spectatores.

23.06.2025 r.

Powołany został Komitet Organizacyjny Walnego Zgromadzenia Oddziału, które odbędzie się 28 lutego 2026 r. Przewodniczącym został Kol. Jan Rudy.

Trwają przygotowania do obchodów 80-lecia naszego Oddziału w 2026 r.

29.08.2025 r.

Kol. Ryszard Wójcik – przewodniczący Komisji Seniorów zorganizował wyjście do Wrocławskiego Teatru Komedia na spektakl "Przekręt wSPAniały ".

22.09.2025 r.

Posiedzenie ZO, omawiano terminarz akcji sprawozdawczo – wyborczej WZO oraz przygotowania do Jubileuszu Oddziału.

19-21.09.2025 r.

Koło SEP nr 16 przy KOGENERACJI S.A. zorganizowało dla swoich członków wycieczkę techniczną do Elektrociepłowni Zielona Góra. W wyjeździe wzięło udział 20 osób.

Więcej na str.20.

19-21.09.2025 r.

Turystyczny rajd „ŚWIETLIK" zorganizowany przez Koło SEP nr 41 działającego przy PGE Energetyka Kolejowa Zakład Dolnośląski.

Więcej o rajdzie na str.20.

23.09.2025 r.

Ogłoszenie wyników konkursu prac dyplomowych na Wydziale Elektrycznym.

26.09.2025 r.

Koło SEP nr 41 zorganizowało kolejne spotkanie ze sztuką w Teatrze Ad Spectatores. Wybrano spektakl pt.: „DRACULA".

Więcej na str.22.

27.09.2025 r.

Odszedł od nas śp. prof. Bohdan Synal Członek Honorowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Prezes Oddziału, wieloletni wiceprezes i członek Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP oraz członek Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego.

Emerytowany pracownik Politechniki Wrocławskiej, wieloletni nauczyciel akademicki, wychowawca kilku pokoleń kadr inżynierskich i naukowych.

Przyjaciel i wychowawca wielu pokoleń młodzieży.

Uhonorowany wysokimi odznaczeniami państwowymi, regionalnymi i stowarzyszeniowymi.

3.10.2025 r.

Podczas uroczystości 80-lecia Wydziału Elektrycznego PWr i Inauguracji roku akademickiego na Wydziale Elektrycznym Edward Ziaja – prezes Oddziału Wrocławskiego SEP w towarzystwie wiceprezesa Kol. Krzysztofa Nowickiego wręczyli nagrody i dyplomy laureatom konkursu SEP na najlepsze prace dyplomowe na Wydziale Elektrycznym.

Ponadto w obchodach udział wzięli członkowie Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP, Koledzy: Zenon Okraszewski, Maciej Gwoździewicz oraz Jarosław Krysiak.

Więcej na str.37.

04.10.2025 r.

Komisja Seniorów wspólnie z Kołem SEP nr 43 zorganizowała wycieczkę do Srebrnej Góry i okolic. Hasło wycieczki to: „Twierdza, Cuda i Sery" - uczestniczyło 30 osób.

Więcej na str. 38.

Więcej na str.22.

09.10.2025 r.

Ogłoszenie wyników konkursu prac dyplomowych na Wydziale Informatyki i Telekomunikacji.

Więcej na str. 37.

09.10.2025 r.

Ogłoszenie wyników konkursu prac dyplomowych na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki.

Więcej na str. 38.

17.10. 2025 r.

W budynku IASE przy ul. Wystawowej 1 we Wrocławiu odbyło się Sympozjum pt. „*IUE: Instalacje i Urządzenia Elektryczne*", Honorowy patronat nad wydarzeniem objął prezes SEP O/Wr mgr inż. Edward Ziaja.

Więcej o Sympozjum na stronie 23.

24.10.2025 r.

Podczas Inauguracji roku akademickiego na WPPT Politechniki Wrocławskiej Kol. Elżbieta Szul-Pietrzak – członek Komisji Młodzieży i Studentów wręczyła nagrody i dyplomy laureatom konkursu SEP na najlepsze prace dyplomowe na tym wydziale.

24-26.10.2025 r.

Konferencja naukowo-techniczna GPW 2025 w Pałacu Schaffgotschów w Cieplicach – siedzibie Filii PWr w Jeleniej Górze.

Więcej na str.24.

17.11.2025 r.

Posiedzenie Zarządu O/Wr SEP z udziałem Członków Honorowych, prezesów kół, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, przew. Rad Ośrodków, kier. Agend Gosp., przew. Sekcji i Komisji.

Na posiedzeniu przedstawiono założenia do projektu budżetu Oddziału Wrocławskiego na rok 2026.

22.11.2025 r.

Gala Absolwentów na Wydziale Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej.

Podczas gali prezes Edward Ziaja wręczył dyplomy i nagrody laureatom konkursu na najlepszą pracę dyplomową na tym wydziale.

Więcej na str. 38.

22.11.2025 r.

„Dzień Kolejarza pod parą" – sentymentalna podróż w przeszłość Koła SEP nr 41.

Więcej na str.25.

05.12.2025 r.

Członkowie Koła SEP nr 52 byli w teatrze na sztuce *Casta la vista*, zaskakującej komedii absurdu francuskiego autora Sébastiena Thiéry'ego. Groteska opowiada o tym, jak przeciętny obywatel wpada w sieć korporacyjnego świata finansów.

Plakat ze strony:

www.teatrpolski.wroc.pl/spektakl/kasta-la-vista

projektu Tomasza Koniecznego, autor zdjęcia: Jarek Kuśmierski.

08.12.2025 r.

Tradycyjne spotkanie opłatkowe Seniorów Oddziału. Spotkanie prowadził Kol. Ryszard Wójcik. Życzenia świąteczno-noworoczne przekazał Kol. Edward Ziaja – prezes Oddziału.

W części biesiadnej Uczestnicy spotkania zostali poczęstowani wigilijnymi potrawami.

Więcej na str. 26.

10.12.2025 r.

Obchody 60-lecia Koła SEP nr 43 połączone ze spotkaniem opłatkowym.

Więcej na str. 26.

13.12.2025 r.

W auli PWr Wydział Informatyki i Telekomunikacji zorganizował galę absolwentów. Nagrodzonym uczestnikom Konkursu dyplomy wręczył prezes E. Ziaja.

Więcej na str.37.

14.12.2025 r.

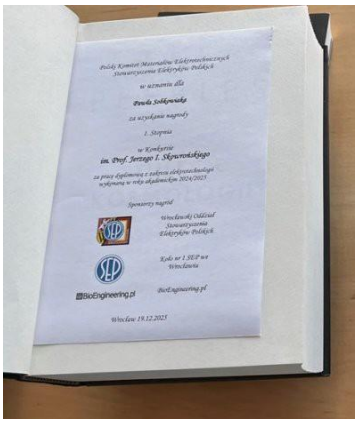
W gmachu Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej odbyło się posiedzenie Polskiego Komitetu Materiałów Elektrotechnicznych połączone z wręczeniem nagród laureatom **XXXV edycji Konkursu im. prof. Jerzego I. Skowrońskiego.**

Trzecią nagrodę w tym konkursie otrzymał inż. Szymon Polan za pracę pt: "*Badania mechaniczno-elektryczne przestrzennych struktur tlenków metali* z Politechniki Wrocławskiej.

Promotorem pracy był dr hab. inż. Andrzej Sikora, prof. nadzw. PWr.

Laureaci konkursu oraz opiekunowie prac dyplomowych zostali uhonorowani nagrodami finansowymi i rzeczowymi.

Fundatorami nagród byli: Oddział Wrocławski SEP, Koło SEP nr 1 we Wrocławiu, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., BioEngineering.pl Sp. z o.o.

dr hab. inż. Andrzej Sikora,
prof. nadzw.
Politechnika Wrocławska

JUBILEUSZE W HISTORII ODDZIAŁU

Jak obchodziliśmy poprzednie Jubileusze Oddziału.

WPROWADZENIE

Dużą rolę w integracji wrocławskiego środowiska elektryków odegrały organizowane przez Zarząd Oddziału uroczystości jubileuszowe Oddziału. Początkowe miały bardzo skromny charakter i ograniczoną liczbę uczestników. Z czasem rozwinęły się, organizowano je z udziałem władz stowarzyszeniowych i lokalnych, zapraszano do udziału sąsiednie Oddziały, przedstawicieli członków zbiorowych i bratnich Stowarzyszeń. Rozszerzano ich program, oprócz części oficjalnej organizowano występy artystyczne i spotkania biesiadne.

Warto przypomnieć, że jubileusze mają swój starożytny rodowód.

Już 1250 r. p. Chr. zapisano w Pięcioksięgu Mojżesza w Księdze Kapłańskiej:
„***Będziecie święcić pięćdziesiąty rok. To będzie dla was Jubileusz***”.

Z tekstu Księgi dowiadujemy się, że w roku jubileuszowym:

– zwalniano niewolników sprzedanych za długi,

– zwracano właścicielom ziemię utraconą za długi,

– dawano odpocząć ziemi, nie uprawiano jej.

Był to rok łaski, radości i świętowania. Taką tradycję jubileuszu przejęło i przekazało nam chrześcijaństwo. W roku 1300 papież Bonifacy VIII po raz pierwszy ogłosił Rok Jubileuszowy. Wspomniał o tym Dante w swej „Boskiej komedii”.

Wielka Encyklopedia PWN wyjaśnia: jubileusz to ***rocznica*** wydarzenia, wyróżniająca się liczbowo w jakiś charakterystyczny sposób, dzięki czemu istnieje okazja do szczególnie uroczystych obchodów, a czasem także do refleksji nad minionym okresem, do przeprowadzenia kampanii informacyjnej lub promocyjnej, podjęcia nowych zobowiązań itp.

DWUDZIESTOLECIE ODDZIAŁU

W kronikach Oddziału zanotowano pod datą 5.09.1966: „XX rocznica założenia Oddziału SEP we Wrocławiu”.

Powołany Komitet Redakcyjny opracował w marcu 1966 r. wydawnictwo p/t: „Dwudziestolecie działalności Wrocławskiego Oddziału SEP na wyzwolonym Dolnym Śląsku”.

Oddział wydał drukiem opracowanie w nakładzie 1000 egzemplarzy, formatu A5, stron 38.

Na treść opracowania składały się:
– „Zarys historii Wrocławskiego Oddziału SEP”,

– „Rozwój i działalność Wrocławskiego Oddziału SEP w liczbach”,

– „Rola i znaczenie prac prowadzonych przez Wrocławski Oddział SEP w 20-leciu 1945-1965”,

– „Wybrane karty z Kroniki Wrocławskiego Oddziału SEP”.

Oddział liczył 42 koła zakładowe i jedno Koło Terenowe. Liczba członków zwyczajnych przekroczyła tysiąc, a Członków Zbiorowych było 11, działało 7 sekcji i 4 komisje, 3 agendy gospodarcze Oddziału i 2 agendy podporządkowane Zarządowi Głównemu SEP.

DWUDZIESTOPIĘCIOLECIE ODDZIAŁU

16.12.1971 r. odbyło się uroczyste posiedzenie Zarządu Oddziału z udziałem Członków Prezydium Zarządu Głównego SEP: Tadeusza Dryzka – prezesa SEP, Edwarda Harasimowicza – wiceprezesa SEP, Janiny Sypniewskiej – Sekretarz Generalnej SEP. W posiedzeniu uczestniczyli m. in.: J.I. Skowroński, Z. Szparkowski i R. Jarząbkowski – członkowie założyciele Oddziału. Jan Trojak – gospodarz uroczystości jubileuszowych wygłosił referat p/t: „*Energetyka a przemysł i kultura*”.

TRZYDZIESTOLECIE ODDZIAŁU

6.04.1975 r. Zarząd Oddziału powołał Komitet Organizacyjny obchodów XXX-lecia działalności Oddziału w składzie: Zbigniew Walter – przewodniczący, Zbigniew Gąsiorowski, Leszek Bogdanowicz, Apoloniusz Zioło, Stanisław Osiński.

Opracowano materiał p/t: „Działalność Oddziału Wrocławskiego SEP w latach 1946-1974”. Niestety nie ukazał się drukiem.

26.05.1975 r. odbyło się uroczyste spotkanie działaczy Oddziału z okazji XXX-lecia działalności. Kronikarz zanotował: „*w dyskusji przy kawie uczestnicy spotkania dzielili się swoimi wspomnieniami*”.

27.05.1976 r. Uroczyste posiedzenie Zarządu Oddziału z okazji zakończenia roku jubileuszowego XXX-lecia Oddziału z udziałem Tadeusza Dryzka – prezesa SEP i Kazimierza Gawąda – Sekretarza Generalnego SEP, Władysława Uziębły – prezesa Oddziału Wałbrzyskiego SEP. Gospodarz uroczystości prof. Jan Trojak – prezes Oddziału wygłosił referat p/t: „*Oddział Wrocławski SEP w XXX-leciu*”, a prof. Marian Cegielski odczyt : „*Energia w życiu społeczeństwa w roku 2000*”.

Posiedzenie zakończyło się spotkaniem koleżeńskim w salach klubowych gmachu NOT.

CZTERDZIESTOLECIE ODDZIAŁU

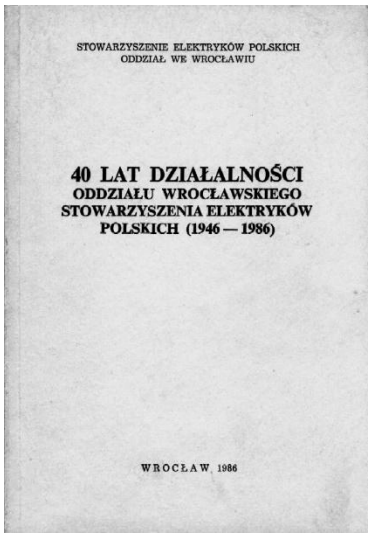
Uroczystości jubileuszowe zostały rozłożone w czasie:

9.01.1986 r. Inauguracja XL roku pracy Oddziału. Uroczyste posiedzenie Zarządu Oddziału w Okręgowym Klubie Oficerskim. Wśród uczestników prof. Jan Trojak – Członek Honorowy SEP, Jan Kossakowski – dyrektor Biura Badania Jakości SEP.

18.05.1986 r. Na posiedzeniu Prezydium Rady Wojewódzkiej NOT, z okazji XL-lecia Oddziału Wrocławskiego SEP, Zbigniew Lubczyński – prezes Oddziału przedstawił „*Historię i dzień dzisiejszy Oddziału*". Uczestnicy posiedzenia, w tym przewodniczący i prezesi Oddziałów Stowarzyszeń, zostali zaproszeni do siedziby Oddziału na spotkanie koleżeńskie.

19-25.05.1986 r. Okolicznościowa wystawa z okazji XL-lecia Oddziału zorganizowana przez Elektromontaż.

24.05.1986 Uroczyste posiedzenie Zarządu Oddziału w Małej Sali Elektrycznej na Politechnice Wrocławskiej, z okazji XL rocznicy odczytu Profesora Hugona Steinhausa na temat taryf elektrycznych. W tej sali powołano Komitet Założycielski Oddziału.

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
ODDZIAŁ WE WROCŁAWIU

40 LAT DZIAŁALNOŚCI
ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO
STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW
POLSKICH (1946 — 1986)

WROCŁAW 1986

1.10.1986 r. Wojewódzka Rada Narodowa we Wrocławiu nadała Oddziałowi złotą odznakę „Zasłużony dla Województwa Wrocławskiego i miasta Wrocławia".

2.10.86 r. Główna uroczystość Jubileuszowa - XXXIII Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Wrocławskiego SEP zwołane dla upamiętnienia 40-tej rocznicy powstania Oddziału. Wśród gości Członkowie Honorowi SEP: Koledzy Jerzy I. Skowroński, Zygmunt Szparkowski, Tadeusz Rutkowski – członek założyciel Oddziału, członkowie Prezydium Zarządu Głównego SEP z Kol. Bohdanem Paszkowskim wiceprezesem SEP-u na czele, Kol. Andrzej Sowiński, Kol. Zdzisław Życki – przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej, Koleżanki z Biura Z. Gł.: Małgorzata Gregorczyk i Ewa Materska, dyrektorzy Izby Rzeczoznawców: Kol. Jan Grzybowski – COSiW i Kol. Tadeusz Bezwuhły, byli prezesi Oddziału Koledzy: Jan Trojak, Zbigniew Mathaisel, Leopold Ostrasz, Kol. Wojciech Fuliński – przewodniczący Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Kol. Ryszard Sroczyński, członkowie Prezydium RW NOT, prezesi bratnich oddziałów SEP i wrocławskich oddziałów stowarzyszeń naukowo technicznych.

W ramach NWZDO w SEP uczczono Jubileusz 85-lecia urodzin Kol. Jerzego Skowrońskiego. Stosownej prezentacji Jubilata dokonał Kol. Marian Cegielski – Dziekan Wydziału Elektrycznego. Jubilatowi wręczono list od Prezesa SEP – Kol. Jacka Szpotańskiego i kwiaty.

W części nieoficjalnej Profesor Jacek Kolbuszewski z Uniwersytetu Wrocławskiego wygłosił wykład pt. *"Literackie pochwały elektryczności*", a chór Uniwersytetu „GAUDIUM" uświetnił, a nade wszystko wzruszył pieśnią patriotyczną. Ukazały się wydawnictwa: „*40-Lat Działalności Oddziału Wrocławskiego SEP 1946-1986*", „*Historia elektroenergetyki dolnośląskiej*"[1989] i „Elektrownie wrocławskie"[1988].

ZŁOTY JUBILEUSZ ODDZIAŁU 24.05.1996

Z okazji 50-rocznicy odczytu prof. Hugona Steinhausa na temat taryf elektrycznych, który wygłosił na Politechnice Wrocławskiej, Zarząd Oddziału zorganizował uroczyste jubileuszowe spotkanie w sali 104 gmachu NOT. W ramach spotkania odczyty wygłosili: prof. Jacek Kolbuszewski *„O kresach wschodnich"*, Koledzy T. Kalinowski i Z. Zieliński *„O zagadnieniu taryfy elektrycznej"*. Referat nawiązywał do odczytu prof. H. Steinhausa.

Uczestnicy spotkania otrzymali wydawnictwo *„50 lat Wrocławskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1946-1996"*.

Wydawnictwo przygotowali koledzy Michał Wiland i Zbigniew Zieliński.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Wrocławskiego Oddziału SEP z okazji Jego 50-lecia

Uczestniczyło 370 osób, tj. ok. 1/3 członków Oddziału . W zebraniu tym uczestniczyli również Członkowie Prezydium Zarządu Głównego SEP i zaproszeni goście, wśród nich liczni przedstawiciele Oddziałów SEP w kraju oraz Politechniki Wrocławskiej. Zebranie prowadził prezes Oddziału Kol. Zbigniew Lubczyński, który w obszernym zagajeniu serdecznie powitał gości i wszystkich zebranych, a następnie uzasadnił celowość zwołania Zjazdu. Następnie wiceprezes Oddziału Kol. Zbigniew Zieliński przedstawił historię Oddziału, przekazał zasadnicze informacje z życia Oddziału, oraz podał kierunki działania na bieżącą kadencję i przyszłość.

Następnie zostały wręczone odznaki honorowe SEP i NOT, dyplomy zasłużonych seniorów oraz medale 50-lecia działalności NOT we Wrocławiu, przyznane z okazji Jubileuszu Oddziału szczególnie zasłużonym jego członkom. Część oficjalną Zgromadzenia zakończył bardzo udany występ męskiego chóru „Cantilena", który wykonał szereg pieśni polskich od Bogurodzicy, przez pieśni powstańcze i legionowe po Rotę.

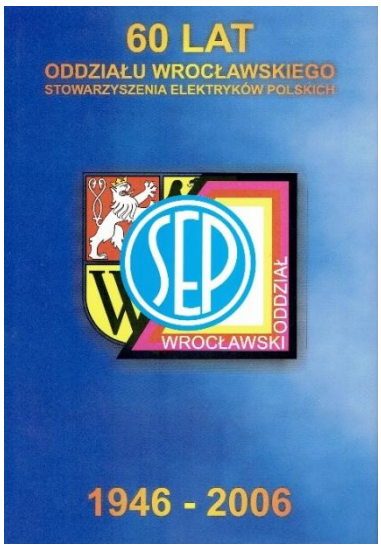
SZEŚĆDZIESIĘCIOLECIE ODDZIAŁU

Z tej okazji Zarząd Oddziału zwołał na dzień 28 października 2007 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Oddziału. Uroczystości jubileuszowe zorganizowano w nowo otwartym Centrum Naukowo – Badawczym Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej.

Zgromadzenie otworzył Prezes Oddziału Kol. Krzysztof Nowicki. W serdecznych słowach powitał uczestników Zgromadzenia, na które przybyło ok. 250 osób.

Chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłych Członków Oddziału. Na wniosek prezesa Oddziału powołano Prezydium Zgromadzenia. Przewodnictwo objął inicjator obchodów jubileuszowych, prezes poprzedniej kadencji Kol. Bohdan Synal – Członek Hono-

rowy SEP, a na sekretarza powołano Kol. Tadeusza Olichwera – prezesa Koła SEP Nr 18, które powstało w 1951 r. jako jedno z pierwszych kół w Oddziale.

Przewodniczący NWZCzO przedstawił program Nadzwyczajnego Zgromadzenia, który obejmował:

– wystąpienie Kol. Zbigniewa Lubczyńskiego „*Na diamentowy jubileusz Oddziału*" i wystąpienie świadków 60-lecia, Kolegów: prof. Mariana Cegielskiego, prof. Jerzego Fekecza i doc. Jana Zuzoka,

– wystąpienia gości,

– wręczenie odznaczeń i wyróżnień,

– podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Oddziałem Wrocławskim SEP a Wydziałem Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej,

– wykład kol. prof. Andrzeja Wiszniewskiego: „*Dwa etapy wielkiego pościgu*",

– część artystyczną,

– obiad koleżeński.

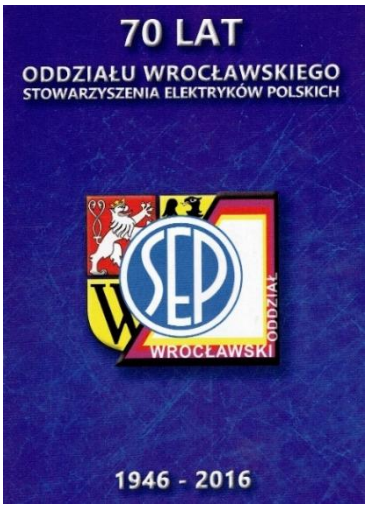
Ważnym punktem Zgromadzenia było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Wrocławskim Oddziałem SEP i Wydziałem Elektrycznym; podpisali je prezes Oddziału Krzysztof Nowicki i dziekan Wydziału prof. Marian Sobierajski.

Na zakończenie części oficjalnej Goście Zgromadzenia przekazali na ręce Prezesa Oddziału i Przewodniczącego obrad listy gratulacyjne upominki i życzenia jubileuszowe.

SIEDEMDZIESIĘCIOLECIE ODDZIAŁU

10 września 2016 r. w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu 70-lecia Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

W uroczystości udział wzięli: Członkowie Honorowi SEP: Zbigniew Lubczyński, Bohdan Synal, Andrzej Wiszniewski, Piotr Szymczak – Prezes SEP, prezesi 42 Oddziałów SEP, delegaci na WZDO SEP we Wrocławiu, Paweł Hreniak –Wojewoda Dolnośląski, Monika Włodarczyk – Radna Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Michał Jaros – poseł na Sejm RP, prof. Andrzej Dziedzic – prorektor, który reprezentował Rektora Politechniki Wrocławskiej, Dziekani Wydziałów: Elektrycznego – prof. Waldemar Rebizant, Elektroniki – prof. Czesław Smutnicki, a także Leszek Pawlaczyk, Tomasz Grysiński, Stefan Giżewski, Juliusz Gajewski, Marek Sikora – dyr. Instytutu Elektrotechniki Oddział we Wrocławiu, Eugeniusz Hotała – przewodniczący Dolnośląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, Czesław Szczegielniak – wiceprezes Wrocławskiej Rady Federacji SNT NOT, Andrzej Kosendiak – dyrektor Narodowego Forum Muzyki – Gospodarz miejsca obrad, Piotr Dąbrowski – Schneider Electric Energy Poland sp. z o.o. – główny sponsor uroczystości, Paweł Górowski i Janusz Liszankowski – Elektrobudowa SA, Andrzej Diakun – Elektrotim SA, Maciej Skuza – CIT, Jerzy Czarny – TAURON Dystrybucja O/Wrocław, Mariusz Kupiec i Dariusz Święcicki – Energo Kontrol,

Sebastian Herod – SI Consulting sp. zo.o.

Uczestników uroczystości powitał Kol. Andrzej Hachoł – Prezes Oddziału. Prezentację p/t „*Historia 70 lat działalności Oddziału Wrocławskiego SEP 1946 –2016 jubileuszami pisana*" przedstawił Kol. Zbigniew Lubczyński – przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału przy wydatnej pomocy członka tej Komisji Kol. Wojciecha Michalskiego.

Na zakończenie tej części uroczystości Delegaci NWZDO podjęli okolicznościową Uchwałę: „**Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich zwołane z okazji 70-lecia Oddziału oddaje szacunek i wyraża uznanie działaczom, wybitnym elektrykom oraz całemu środowisku elektryków wrocławskich za ich wkład w kształtowanie postaw patriotycznych i zawodowych w przeszłości, działaniach obecnych oraz w planach na przyszłość. Zaangażowanie tych osób w realizację zadań statutowych SEP, ich twórcza praca oraz wysiłek organizacyjny od chwili powstania Oddziału do dnia dzisiejszego są podstawą uznania pozycji i dorobku naszego Oddziału, stanowią kapitał, który powinniśmy wykorzystać do dalszego rozwoju**".

UROCZYSTA SESJA POŚWIĘCONA 75-LECIU O/Wr SEP

Sesja Oddziału Wrocławskiego SEP odbyła się w Sali kinowej NOT we Wrocławiu w dniu 25.10.2021 r. Spotkanie to odbyło się w trybie hybrydowym. Referat okolicznościowy prezentujący historię i dorobek Oddziału wygłosił Kol. Zbigniew Lubczyński. Piotr Szymczak – Prezes SEP złożył gratulacje z okazji 75-lecia Oddziału i podziękował za zaangażowanie, działalność statutową oraz osiąganie pozytywnych wyników gospodarczych.

Ważnym wydarzeniem związanym z historią Oddziału było uroczyste XLIV Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich w dniu 11 maja 2019 roku z okazji 100-lecia SEP.

Oddział Wrocławski uważany jest za jednego z głównych spadkobierców założycielskiego Oddziału Lwowskiego SEP.

XLIV Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich było pierwszą z zaplanowanych w kraju uroczystości uświetniających powstanie Stowarzyszenia.

Składało się z trzech głównych wydarzeń:
– odsłonięcia tablicy upamiętniającej pierwszy wykład prof. K. Idaszewskiego w powojennym Wrocławiu,
– sesji historycznej 100-lecia SEP i Dolnośląskiej Gali Energetyki,
– odsłonięcia „Elektroludków – SEP'owskich krasnali przed siedzibą Oddziału.

Nowa tablica pamiątkowa umieszczona została na elewacji budynku A-5 PWr, w którym prof. Kazimierz Idaszewski 15. listopada 1945r. wygłosił pierwszy wykład w języku polskim w powojennym Wrocławiu. Wykład poświęcony był maszynom elektrycznym. Odsłonięcia tablicy zawierającej zdjęcie z pierwszego wykładu oraz pamiątkowy tekst dokonali:
– prof. dr hab. inż. Jerzy Jasieńko – Prorektor PWr,
– Piotr Szymczak – Prezes Stowarzyszenia,
– Prezes O/Wr SEP – Andrzej Hachoł.

Tekst główny: „W tym budynku Politechniki Wrocławskiej 15 listopada 1945 prof. Kazimierz Idaszewski wygłosił pierwszy wykład w języku polskim i tym samym zainaugurował działalność polskich uczelni w powojennym Wrocławiu".

Tekst dodany w nowej tablicy:

„Profesor Kazimierz Idaszewski był inicjatorem powołania Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich i jego pierwszym Prezesem. Od 2013 roku Oddział Wrocławski SEP nosi również jego imię."

Obydwa napisy zamieszczono w języku polskim i angielskim.

Opracował Zbigniew Lubczyński

Z ŻYCIA ODDZIAŁU, KOMISJI, SEKCJI I KÓŁ

SPOTKANIE NOWOROCZNE

10.01.2025

W gmachu Wrocławskiej FSNT NOT odbyło się uroczyste noworoczne spotkanie działaczy Oddziału i zaproszonych gości. Uczestników spotkania przywitał Kol. Edward Ziaja – prezes Oddziału. W spotkaniu udział wzięli m.in: Piotr Szymczak, Maria Zastawny – Członkowie Zarządu Głównego SEP, członkowie honorowi SEP, Koledzy: Zbigniew Lubczyński, Krzysztof Nowicki i Andrzej Hachoł oraz przedstawicie Politechniki Wrocławskiej Profesorowie: Robert Lis i Marcin Habrych.

Wśród zaproszonych gości spotkania znaleźli się także: Tadeusz Nawracaj – prezes Honorowy Wrocławskiej Rady FSNT NOT, Janusz Szczepański – przewodniczący Dolnośląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, Beata Chlebny z Elektrowni Turów, Janusz Stella – prezes Zarządu Elektrowni Wodnych, Wojciech Szubert – prezes Zarządu IASE, Sebastian Oszczęda – wójt Gminy Paszowice, Sebastian Kowalski – prezes Oddziału Legnickiego SEP, Piotr Iwańczuk – prezes Oddziału Wałbrzyskiego SEP, przedstawiciele członków wspierających: Krzysztof Dreko – prezes ZEC Serwis, Dariusz Święcicki – prezes Energo Kontrol Sp. jawna, Krzysztof Kryg – Kogeneracja SA, Dariusz Kozikowski – członek zarządu ELEKTROTIM.

Po otwarciu spotkania oraz przywitaniu przybyłych gości oraz członków O/Wr SEP chwilą zadumy uczczono pamięć zmarłych w minionym roku Kolegów.

Następnie Członkowie Zarządu Głównego SEP w towarzystwie Edwarda Ziai – prezesa Oddziału Wrocławskiego SEP wręczyli Odznaki Honorowe SEP.

Szafirowe Odznaki Honorowe otrzymali: Anna Tomczyk, Elżbieta Zachemba, Antoni Długosz i Jerzy Nowicki (nieobecny).

Złotą Odznakę Honorową otrzymali: Jarosław Domaradzki oraz Koło nr 1 przy Instytucie Elektrotechniki we Wrocławiu. W imieniu Koła odznaczenie w postaci statuetki odebrał prezes Kol. Krzysztof Kogut.

Srebrne Odznaki Honorowe odebrali: Daniel Dusza, Krzysztof Dyrcz, Krzysztof Kasprzyk oraz Tadeusz Kurc.

Godność Zasłużonego Seniora SEP otrzymali: Edward Ziaja, Ryszard Wójcik oraz Jan Wojtych.

Pamiątkowy Medal z okazji 65-lecia Izby Rzeczoznawców SEP odebrał Kol. Michał Bereźnicki – kierownik Wrocławskiego Ośrodka Rzeczoznawców SEP.

W dalszej części spotkania prezes Edward Ziaja przedstawił w formie multimedialnej sprawozdanie z działalności Oddziału Wrocławskiego SEP w 2024 r. przedstawiając wybrane najważniejsze wydarzenia.

Następnie uczestnicy spotkania z uwagą wysłuchali referatu Kol. Andrzeja Hachoła nt. Bioelektryczności.

Po części oficjalnej Kol. Edward Ziaja zaprosił zebranych do Auli NOT na spotkanie towarzyskie.

WYCIECZKA KOŁA SEP NR 41

W dniach 22-23 marca 2025 po raz kolejny członkowie i sympatycy Koła SEP nr 41 działającego przy PGE Energetyka we Wrocławiu ruszyli w poszukiwaniu wiosny.

Tym razem wydarzenie odbyło się pod intrygującą nazwą „Tajemnice Podziemi". Dwudniową przygodę rozpoczęliśmy w sobotę rano podróżując pociągami Kolei Dolnośląskich do miejscowości Nowa Ruda z krótką przerwą w Wałbrzychu. Pierwszym celem naszej przygody była Dawna Kopalnia Węgla Kamiennego w Nowej Rudzie.

Pierwszym etapem zwiedzania było muzeum przy kopalni, gdzie wysłuchaliśmy opowieści o trudach i niebezpiecznych warunkach pracy w kopalni. Następnie zaopatrzeni w kaski ochronne weszliśmy do wyrobiska kopalni.

W trakcie zwiedzania poznaliśmy technologię wydobycia antracytu oraz historię ludzi związanych z tym niezwykłym miejscem. W trakcie pobytu pod ziemią oprócz przewodnika towarzyszył nam też tajemniczy skarbek, który pojawiał się i znikał powodując masę emocji. Kulminacyjnym elementem zwiedzania była przejażdżka kolejką górniczą.

Naładowani emocjami po wizycie w podziemiach kopalni ruszyliśmy w kierunku Rynku w Nowej Rudzie pełnego pięknych kamieniczek otaczających majestatyczny ratusz.

Podczas przerwy w centrum miasta hitem kulinarnym okazała się kawiarnia „Biała Lokomotywa", gdzie serwowana jest kawa na 100 sposobów. Dalej – zgodnie z programem – odjechaliśmy pociągiem z pięknego neoklasycznego dworca kolejowego w kierunku Jedliny-Zdrój i po krótkim spacerze dotarliśmy do miejsca zakwaterowania w pensjonacie „Zacisze Trzech Gór".

W ośrodku, po obiadokolacji, wysłuchaliśmy wykładu pt. „*Sieci izolowane w układzie IT stosowane w górnictwie*". Później podczas wieczornej biesiady uczestnicy mogli zmierzyć się z pytaniami z wiedzy ogólnej podczas quizu „1 z 5 po pięciu". Współzawodnictwo było naprawdę ciekawe, a niektóre pytania wzbudziły szereg ciekawych dyskusji. Uroczy wieczór z tańcami w różnych stylach zakończył się późnym wieczorem.

Następnego dnia po późnym śniadaniu wyruszyliśmy w stronę nieczynnego tunelu pod Małym Wołowcem o długości 1560 m (najdłuższego tunelu kolejowego w Polsce).

Po 25-minutowej wędrówce tunelem, wspomaganej światłem latarek wyszliśmy szczęśliwie po jego drugiej stronie.

Dalszy marsz w kierunku dworca Wałbrzych Główny przebiegał uliczkami miasta. Ostatnim ciekawym obiektem jaki mogliśmy zobaczyć był wiadukt kolejowy Wałbrzych Pogórze.

Jest to potężna trójprzęsłowa, stalowa konstrukcja o długości 120 i wysokości 20 metrów wybudowana 145 lat temu i służąca obecnie pociągom kursującym po linii kolejowej nr 286 pomiędzy Wałbrzychem a Kłodzkiem.

Tegoroczne przywitanie wiosny oprócz wielu atrakcji było wyjątkowe ze względu na liczny udział w wydarzeniu naszych „braci mniejszych". Psy „Grader", „Łatkowski" i „Hugo" dzielnie uczestniczyły we wszystkich etapach wycieczki.

Prezes Koła SEP nr 41
Edward Chamioło

WYCIECZKA KOŁA SEP NR 16 DO HISZPANII

W dniach od 14 do 23 maja 2025 r. 33 członków Koła SEP nr 16 przy KOGENERACJI S.A. wraz z innymi członkami z O/Wr SEP odbyło wycieczkę do prowincji Andaluzja w Hiszpanii. Część techniczna wycieczki odbyła się w dniu 18 maja 2025 r. do elektrowni w rejonie Caminito del Rey (Ścieżka Króla), uznanym swego czasu za jedno z najniebezpieczniejszych miejsc wspinaczkowych na świecie. Teraz jest to otwarta dla wszystkich 8 km trasa ze wspaniałymi widokami. Obie ściany urwiska skalnego, pomiędzy którymi płynie rzeka Guadalhorce, mają ponad 100 metrów wysokości, dzięki czemu jest to jeden z najbardziej stromych wąwozów skalnych w Europie. Kanion z pobliską Malagą skomunikowany jest linią kolejową, która powstała na okoliczność budowy hydroelektrowni Tajo de la Encantada, znanej również jako El Chorro.

Ta elektrownia szczytowo-pompowa na jeziorze Tajo de la Encantada, które powstało po zbudowaniu zapory na rzece Guadalhorce, ukończona w 1978 roku, należy do największych odwracalnych elektrowni wodnych w Hiszpanii. Dolnym zbiornikiem elektrowni jest jezioro Tajo de la Encantada, natomiast górny zbiornik znajduje się na szczycie góry i powstał po zbudowaniu zapory Mesas de Villavwerde. Oba zbiorniki łączy rurociąg o dużej średnicy. Gdy energia elektryczna jest tania np. w nocy, turbiny pompują wodę z dolnego zbiornika do górnego, a gdy wymagają tego warunki rynkowe lub sieciowe, woda spada przez rurociąg, napędza turbiny i wytwarza energię elektryczną. Całkowita moc elektrowni wynosi 400 MW, co starcza do zasilenia całego miasta Malaga.

Elektrownia jest całkowicie zanurzona w dolnym zbiorniku na głębokość 50 m i ma długość 15 – piętrowego budynku. Znajdują się w niej cztery turbiny. Znaczenie tego obiektu energetycznego jest niekwestionowane, co dowodzą wydarzenia z kwietnia 2025 r. kiedy w czasie black-outu, hydroelektrownia Tajo de la Encantada poprzez swoją niezależność stała się jedynym źródłem energii rozruchowej dla systemu elektroenergetycznego Hiszpanii. W tracie zwiedzania członkowie Koła SEP nr 16 zapoznali się z parametrami technicznymi elektrowni, sposobem zasilania i wyprowadzenia mocy oraz uwarunkowaniami rynkowymi funkcjonowania hydroelektrowni.

Zarząd Koła SEP nr 16
przy KOGENERACJI S.A.

SYMPOZJUM NAUKOWO-TECHNICZNE SEMAG 2025

W dniach 28 – 30 maja 2025 roku w Karpaczu odbyło się XXIX Sympozjum Naukowo-Techniczne SEMAG 2025 pod wiodącym tematem „ *Urządzenia i Sieci Elektryczne w Energetyce i Przemyśle Wydobywczym – Aktualne Problemy Eksploatacyjne*".

Organizatorem Sympozjum był Oddział Wrocławski SEP i Sekcja Elektrotechniki i Automatyki Górniczej. Współorganizatorem Sieć Badawcza– Instytut Tele i Radiotechniki w Warszawie. Personalnie za organizację Sympozjum był odpowiedzialny Komitet Organizacyjny w składzie: przewodniczący prof. Bogdan Miedziński, sekretarz naukowy dr hab. Marcin Habrych prof. uczelni, sekretarz dr inż. Zenon Okraszewski.

Zakres omawianej problematyki Sympozjum został dostosowany do aktualnych potrzeb przemysłu i dotyczył takiej tematyki jak:

- ❖ problemy i sposoby magazynowania energii elektrycznej,
- ❖ jakość energii elektrycznej i problemy pomiaru i kompensacji mocy biernej,
- ❖ elektroenergetyczna automatyka zabezpieczeniowa,
- ❖ bezpieczeństwo pracy w warunkach eksploatacyjnych,
- ❖ nowoczesne rozwiązania przemysłowych rozdzielnic sn i nn,
- ❖ odnawialne źródła energii,
- ❖ układy napędowe – problemy eksploatacyjne.

W obradach wzięło udział ponad 140 uczestników. Wygłoszono wiele referatów z których 10 najciekawszych, zdaniem Kolegium Redakcyjnego, zostało wydrukowanych w materiałach posympozjalnych. W dniach 27-29 maja 2026 odbędzie się XXX Jubileuszowe Sympozjum Naukowo-Techniczne SEMAG 2026, na które serdecznie zaprasza Komitet Organizacyjny.

Informację przygotował
Zenon Okraszewski
Sekcja Elektrotechniki i Automatyki Górniczej

„SZUWAREK VI”, KOŁO SEP nr 41 czyli kolejna wodna przygoda 31.05.2025

Tym razem członkowie oraz sympatycy Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich nr 41 Oddziału Wrocławskiego działającego przy PGE Energetyka Kolejowa S.A. we Wrocławiu ruszyli na wodną przygodę do miejscowości Milicz w Dolinie Baryczy na Dolnym

Śląsku. Dwudniowy wypad rozpoczęliśmy w dniu 31.05.2025 od przejazdu pociągiem Kolei Dolnośląskich z Wrocławia do Milicza linią kolejową nr 281. Odcinek tej linii jest bardzo urokliwy i prowadzi przez piękny las i stawy hodowlane karpia milickiego. Po krótkim spacerze ze stacji i dotarciu na przystań rozpoczęliśmy wodowanie kajaków na rzekę Barycz. Rzeka ta przecina Park Krajobrazowy Doliny Baryczy. Region ten słynie z bogatej prawie 800–letniej tradycji hodowli karpia.

Już na starcie spływu tuż przy samej przystani zrobiło się bardzo wesoło. Niektóre dwuosobowe drużyny miały problemy z opanowaniem trudnej sztuki manewrowania kajakiem.

Trasa naszego 3,5 godzinnego spływu (około 10 km) przebiegała pomiędzy pojawiającymi się gdzieniegdzie zielonymi łąkami. Opisanie uroków przyrody nie da się przelać na papier. Trzeba to zobaczyć.

Zdjęcia oddają tylko moment, ale żeby poczuć w pełni atmosferę spływu trzeba tam być. Śpiew ptaków, zalotne rechotanie żab, przeloty ważek, szum wody to niezapomniane przeżycia. Organizatorzy przewidzieli cenne nagrody za pierwsze trzy miejsca na mecie w Sułowie. Za pierwsze miejsce przewidziana była nagroda w wysokości 5 milionów, czyli super czekolada, za następne miejsca także czekoladki, ale o mniejszym nominale.

Po drodze do naszej bazy noclegowej OW MPK w Sułowie uczestnicy zjedli przepyszny lunch w barze „Karpik”, gdzie serwowano miejscowy przysmak rybny, czyli karpia.

Po małej sjeście, wieczorem rozpoczęliśmy uroczyste biesiadowanie. Po wygłoszonym wykładzie na temat „*Małe elektrownie wodne*” i wręczeniu nagród przystąpiliśmy do części rozrywkowej. Szampan i sto lat dla naszego kolegi Roberta rozpoczęło wspaniały wieczór. Śpiewy, tańce, rozmowy o świcie i nie tylko trwały do późnego wieczora, jeżeli świt można tak nazwać.

Rano po wspólnym śniadaniu koledzy i koleżanki z uczuciem przemijającego czasu rozjechali się do domu.

I tak zakończyła się kolejna impreza zorganizowana przez Koło SEP nr 41 działające w naszym zakładzie. Była to już druga zorganizowana wycieczka w tym roku.

Na koniec chciałbym szczególnie podziękować koledze Łukaszowi Strąkowi, sekretarzowi Koła SEP nr 41 za perfekcyjne przygotowanie kolejnej imprezy. Niech moc będzie z Tobą.

Prezes Koła SEP nr 41
Edward Chamioło

WYJAZDOWE SPOTKANIE CZŁONKÓW KOŁA SEP NR 52 30.05-01.06.2025

Gościniec Nowa Wioska

Na przełomie miesięcy maja i czerwca odbyło się kolejne wyjazdowe spotkanie członków Koła SEP nr 52. Tym razem dołączył do nas przedstawiciel zaprzyjaźnionego Koła SEP nr 70 Kol. Zygmunt Szreter.

Spotkanie rozpoczęło się tradycyjnie w piątek od wspólnej kolacji, w trakcie której zaprezentowano działalność naszego Koła. Po prezentacji wywiązała się dyskusja na temat przyszłej działalności Koła. Poruszano także wiele tematów związanych z problemami techniczno-naukowymi. Dyskusja okraszana była wierszami cytowanymi przez prof. Tadeusza Gudrę z jego niezawodnej pamięci.

Sobotę zaczęliśmy od spaceru po Wałbrzychu. Przeszliśmy poprzez plac Magistracki, Rynek aż do okazałego Kościoła Aniołów Stróżów.

Kolejnym punktem zwiedzania tego dnia było Wałbrzyskie Muzeum Porcelany z wieloma eksponatami.

Z muzeum, po chwili odpoczynku, udaliśmy się na zwiedzanie naszej głównej atrakcji tego dnia Muzeum Stara Kopalnia w Wałbrzychu.

W kopalni zapoznaliśmy się z ciężką pracą górników. Zobaczyliśmy maszyny wyciągowe, które pracowały od początku XX w., a dziś po przebytej konserwacji, ciągle sprawne i gotowe do ponownego uruchomienia. Pod koniec przeszliśmy podziemną sztolnią o długości 2 km.

W drodze powrotnej do naszego Gościńca odwiedziliśmy jeszcze lokalny browar w Jedlinie Zdrój. A dzień zakończyliśmy wieczornym spotkaniem przy grillu.

W niedzielę, 1 czerwca, nastąpiło zakończenie bogatej w wydarzenia, wycieczki. Poniżej fotografia wszystkich uczestników wycieczki.

Opracował: Remigiusz Mydlikowski
Prezes Koła SEP nr 52

WYCIECZKA KOŁA SEP NR 16

W dniach od 19 do 21 września 2025 roku Koło SEP nr 16 przy KOGENERACJI S.A. zorganizowało dla swoich członków wycieczkę techniczną do Elektrociepłowni Zielona Góra.

W wyjeździe wzięło udział 20 osób. W trakcie zwiedzania Gospodarze zaprezentowali ciąg technologiczny produkcji ciepła i energii elektrycznej w bloku gazowo-parowym oraz kotłach gazowo-olejowych. Szczególna cześć wycieczki poświęcona była układowi wyprowadzenia mocy o napięciu 400 kV oraz odbudowie systemu elektroenergetycznego elektrociepłowni w przypadku całkowitego braku napięcia „black out" z wykorzystaniem zainstalowanego agregatu prądotwórczego zasilanego olejem opałowym. W ramach szkolenia przeprowadzono także wykłady na temat zagrożeń w strefach wybuchowych układów elektrycznych i ciągów technologicznych oraz prelekcję o 76-letniej historii Koła SEP.

Za Zarząd Koła SEP nr 16
Prezes Arkadiusz Repczyński

RAJD „ŚWIETLIK" KOŁA SEP NR 41 21-23.09.2025

Zgodnie z tradycją w drugiej połowie września członkowie i sympatycy Koła SEP nr 41 działającego przy PGE Energetyka Kolejowa Zakład Dolnośląski wyruszyli na wędrówkę w ramach Rajdu Turystycznego „ŚWIETLIK".

Uczestnicy rajdu „Świetlik”

To już 16 edycja tego wydarzenia, a w tym roku jako docelowy kierunek wybraliśmy szlaki Beskidu Sądeckiego. Pogoda w weekend 19-21 września 2025 roku była wyśmienita, piękne słońce ponad dwadzieścia stopni i przepiękne widoki. Wędrówka w tych dniach dla naszej grupy 22 śmiałków była fantastycznym doznaniem.

Przygodę z tegorocznym rajdem rozpoczęliśmy w piątkowy, wczesny poranek we Wrocławiu. Tuż po godz. 5:00 wyruszyliśmy pociągiem do miejscowości Rytro (woj. małopolskie) z wcześniejszą przesiadką w Tarnowie. Wędrówka do Schroniska Górskiego „Cyrla” prowadziła stromym i męczącym podejściem.

Magiczne widoki na okoliczne góry rekompensowały wysiłek. Późnym popołudniem ekipa dotarła do celu. Na miejscu czekały dla nas zasłużone specjały domowej kuchni. Część osób postawiła na ogromnego schabowego z ziemniakami, część na pierogi a jeszcze inni wybrali którąś z zup dostępną w szerokim schroniskowym menu. Po odświeżeniu się i dłuższym odpoczynku zebraliśmy się na wieczór integracyjny w stołówce schroniska. Rozmowy, wspominki i rozgrywki w gry planszowe i kości umilały nam wspólny czas.

W sobotni poranek po solidnym śniadaniu rozpoczął się drugi dzień marszu. Tego dnia do pokonania mieliśmy prawie 10 km malowniczym pasmem Jaworzyny.

Wycieczka tego dnia była esencją wędrowania po górskim łagodnym grzbiecie. Cudowne widoki nawet na odległe Tatry Bielskie, bajkowe polany, na których robiliśmy przerwy no i rewelacyjna aura pogodowa sprawiła, że rajdowa trasa tego dnia była naprawdę prawdziwą przyjemnością.

Miejscem docelowym tego dnia było Schronisko PTTK na Hali Łabowskiej. Tutaj kuchnia też nas nie zawiodła i większość osób skusiło się na pyszne i regenerujące siły regionalne fuczki łemkowskie. Ta potrawa to placki z kiszonej kapusty podawane z gulaszem.

Po solidnym odpoczynku wieczorem zebraliśmy się w sali kominkowej, aby wysłuchać ciekawego odczytu technicznego pt. ”*Współpraca instalacji fotowoltaicznej z agregatem prądotwórczym*”. Temat był o tyle ciekawy że wygłoszony został w odpowiednim miejscu, ponieważ schronisko na Hali Łabowskiej nie jest podłączone do sieci energetycznej a właśnie występuje tam kombinacja zasilania z agregatu wspartego panelami fotowoltaicznymi zabudowanymi na dachu budynku. Dalszy wieczór minął nam na kontynuacji integracji w klimatycznej sali kominkowej.

Niedziela (21.09) wymagała od naszej grupy znacznie więcej dyscypliny. Wcześniejsza pobudka i szybkie śniadanie było wymuszone potrzebą zdążenia na powrotny pociąg. Ponad 10-cio kilometrowy szlak na stację kolejową Łomnica-Zdrój stopniowo obniżał swoją wysokość cały czas prezentując nam sielankowe widoki na okoliczny krajobraz. Na pociąg do Tarnowa, gdzie mieliśmy przesiadkę do Wrocławia zdążyliśmy z 25 minutowym zapasem. Na dworcu głównym we Wrocławiu wysiedliśmy planowo o godz. 21:05. Na peronie nr II nastąpiło serdeczne pożegnanie uczestników i oficjalne zakończenie rajdu. Wszyscy cali i zdrowi dotarli szczęśliwie do domów.

Turystyczny Rajd ŚWIETLIK to nasza sztandarowa impreza. Już 16 edycja pokazuje jak ważną i potrzebną rolę w naszym codziennym życiu odgrywa aktywność fizyczna. Oczywiście rajd ma też na celu integrację środowiska kolejowego. W rajdzie oprócz pracowników PGE EK uczestniczyli także przedstawiciele PKP PLK, Intercity a także liczna grupa emerytów. Poznawanie piękna górskich pasm naszego kraju wzbogacona o ciągle rozszerzaną wiedzę techniczną z zakresu elektroenergetyki to ewidentny pomysł na sukces tej inicjatywy.

Łukasz Strąk – Kierownik Rejonu Serwisowego D6 Wrocław oraz Sekretarz Koła SEP nr 41 działającego przy PGE EK Zakład Dolnośląski.

POD PRĄD
czyli moc kultury 2.0
KOŁO SEP NR 41
(skrót Redakcji *Informatora*)

W dniu 26 września Koło SEP nr 41 działające przy PGE Energetyka Kolejowa S.A. we Wrocławiu zorganizowało kolejne spotkanie ze sztuką w Teatrze Ad Spectatores. Tym razem wybraliśmy się na spektakl pt.: „DRACULA".

Akcja sztuki rozgrywa się w roku 1914. Tytułowy Dracula w ramach dobrej inwestycji na niepewne czasy zapragnął zakupić szereg bardzo wartościowych nieruchomości w Londynie. Wartość tych budynków znacznie przewyższała budżet jaki hrabia z Transylwanii przeznaczył na zakupy i konieczne było zaciągnięcie kredytu.

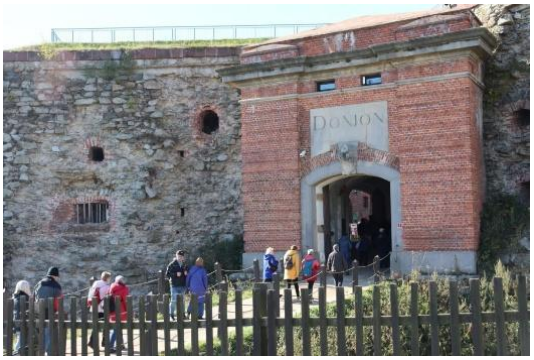
Udzielana przez bank pożyczka stała się tłem do dalszej historii. Nagle widzowie mentalnie przenoszą się do współczesności związanej z zawiłościami i kruczkami prawnymi. Negocjator ze strony hrabiego analizuje umowę, gdzie w prześmiewczy sposób przedstawia zapisy małymi literami i sztuczki w umowach a oszołomiony bankier Harker nie jest w stanie wybronić nieuczciwych adnotacji w umowie pożyczkowej.

Spektakl oprócz walorów poznawczych, w wydaniu komediowym przenosi widza w abstrakcyjny świat, który jednak jest nam bardzo bliski. Niby dawno temu, a jakby współcześnie i teraz. Pewne wartości są jednak uniwersalne i niezmienne w czasie. Współczesna muzyka i taniec tworzyła surrealistyczny klimat lewitowania w czasie i przestrzeni.

Edward Chamioło
Prezes Koła SEP nr 41

JESIENNA WYCIECZKA KOŁA SEP NR 43 ORAZ KOMISJI SENIORÓW

W dniu 4 października 2025 r. 30-sto osobowa grupa uczestników wybrała się na wycieczkę do Srebrnej Góry i okolic. Pierwszym punktem do którego dotarliśmy była położona na wysokości 568 m n.p.m. Przełęcz Srebrna, łącząca Góry Sowie z Górami Bardzkimi. Nasza grupa wspięła się na wysokość 683 m n,p,m. do Twierdzy

Srebrnogórskiej – największej górskiej twierdzy w Europie.

Zbudowana w latach 1765–1777, strzegła Przełęczy Srebrnej i nigdy nie została zdobyta – nawet podczas oblężenia przez wojska Hieronima Bonaparte. Kompleks składa się z 6 fortów, bastionów i imponującego donżonu z murami o grubości 12 m i fosą – najgłębszą suchą w Polsce. Forteca mieściła prawie 4 tys. żołnierzy, była wyposażona w ponad 260 dział i zapasy na 3 miesiące oblężenia.

Na miejscu przemiła przewodniczka w stroju markietanki oprowadziła nas po zakamarkach i kazamatach twierdzy.

Chętni wybrali się na kawę do uruchomionej w twierdzy restauracji.

Następnie wycieczkowicze zeszli w dół do zabytkowej Srebrnej Góry. Po drodze zjedli smaczny obiad.

Tak więc wycieczkowicze „zaliczyli" drogę do Twierdzy i zeszli w dół aż do końca Srebrnej Góry. Ten długi spacer był urozmaicony pięknymi widokami lasu w jesiennych kolorach i zabytkowymi zabudowania-mi miejskimi.

Następnym punktem programu naszej wycieczki technicznej był spacer do Małej Elektrowni Wodnej Przyłęk na Nysie Kłodzkiej. Po drodze, jak i w następnym miejscu naszego zwiedzania czyli w Bardzie, widać było ślady pozostawione przez ostatnią powódź.

Kolejnym punktem programu było miasto Bardo, jedno z najstarszych w Polsce, z udokumentowaną historią zaczynającą się w X wieku. Według tradycji już ok. 1200 r. szerzył się tutaj kult maryjny, związany z cudowną figurką Matki Boskiej, która jest do dzisiaj największym skarbem Barda.

Zwiedziliśmy barokową bazylikę – sanktuarium maryjne oraz ciągle działającą historyczną ruchomą szopkę.

Spacerując po mieście odwiedziliśmy słynną manufakturę pierników, w której zakupiliśmy piernikowe pamiątki.

Ostatnim punktem programu była Zagroda Pasternak. To królestwo Stanisławy i Malwiny Pasternak, które produkcją sera zajmują się od 2004 r. Początkowo wyrabiały niewielkie ilości, ale wysoka jakość serów oraz nagrody, jakie zdobywały na wielu konkursach, przyczyniły się do szybkiego rozwoju serowarskiej pasji i rozbudowy przydomowej manufaktury. Uczestnicy wycieczki zostali zaproszeni na degustację produktów.

W miejscowym sklepiku oferującym także inne naturalne wyroby z własnego gospodarstwa, takie jak masło, jogurty, maślanka, śmietana, serwatka, twaróg oraz marynaty warzywne, prażona soja, zakwas na żurek, zakwas buraczany, powidła czy syropy z pędów sosny oraz kwiatów bzu, uczestnicy wycieczki dokonali udanych zakupów.

Po tak wypełnionej atrakcjami wycieczce ok. 19-tej uczestnicy wrócili do Wrocławia.

Opracował: Ryszard Wójcik

III SYMPOZJUM IUE: INSTALACJE I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE

Dnia 17 października 2025 roku Sekcja Instalacji i Urządzeń Elektrycznych O/Wr SEP zorganizowała III Sympozjum pod nazwą *„IUE: Instalacje i Urządzenia Elektryczne”*. Wydarzenie odbyło się w Instytucie Automatyki Systemów Elektroenergetycznych we Wrocławiu. Uczestniczyło w nim 80 osób.

Głównym tematem Sympozjum były problemy związane z projektowaniem, budową i eksploatacją instalacji OZE (Odnawialnych Źródeł Energii). Obrady Sympozjum poprzedziło wystąpienie prezesa O/Wr SEP, mgr inż. Edwarda Ziai oraz przewodniczącego SI i UE O/Wr SEP, dr inż. Michała Bereźnickiego, którzy powitali uczestników oraz zaprezentowali plan obrad Sympozjum.

Obrady Sympozjum zostały podzielone na trzy sesje plenarne: dwie sesje techniczne i jedną naukową. W ramach pierwszej sesji wygłoszono cztery referaty merytoryczne i jeden referat firmowy, przygotowany przez firmę SONEL S. A. ze Świdnicy. Pierwszy referat merytoryczny został wygłoszony przez mgr inż. Wojciecha Wałacha oraz mgr inż. Łukasza Słabonia. Podczas wygłaszania referatu, uczestnicy Sympozjum zostali zapoznani z budową układów kogeneracyjnych z wykorzystaniem silników gazowych na podstawie realizacji firmy ELEMONT S. A. jako droga do dekarbonizacji polskiego ciepłownictwa.

Następnie rzeczoznawca budowlany mgr inż. Julian Wiatr, redaktor naczelny elektro.info, członek Warszawskiego Oddziału SEP, omówił najczęstsze przyczyny pożarów rozdzielnic elektrycznych. Wykazał, że główną przyczyną jest niepoprawny dobór oprzewodowania, wynikający z nieuwzględniania spodziewanej temperatury wewnątrz rozdzielnicy oraz braku zrozumienia zapisów normy *PN-EN 61439-1: 2011 Rozdzielnice i sterownice niskonapięciowe. Część 1: Postanowienia ogólne* oraz normy *PN-HD 60364-5-52:2011 Instalacje elektryczne niskiego napięcia. Część 5-52: Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Oprzewodowanie.*

Następny referat, wygłosił mgr inż. Krzysztof Wincencik, członek Krakowskiego Oddziału SEP, laureat nagrody *VERBA DOCENT* (słowa uczą,), przyznawanej raz w roku przez redakcję elektro.info autorom najlepszych artykułów publikowanych na łamach miesięcznika. Referat został poświęcony ochronie odgromowej prokonsumenckich instalacji OZE, w zakresie których spotkanych jest szereg błędów.

Ostatni referat pierwszej sesji plenarnej wygłosił mgr inż. Krzysztof Lorek, członek Wrocławskiego Oddziału SEP. Podczas prezentacji tego referatu, uczestnicy Sympozjum zostali zapoznani z problemami pomiarowymi oraz właściwą interpretacją wyników podczas analizy pracy instalacji PV.

Po przerwie druga sesja plenarna, w ramach której wygłoszono cztery referaty merytoryczne oraz jeden referat firmowy. Wygłaszanie referatów poprzedziło wręczenie *Rekomendacji SEP Firmie SONEL S. A., przez prezesa O/Wr SEP, mgr inż. Edwarda Ziaję*. Następnie nastąpiła prezentacja firmy ESIX Sp. z o.o.

Pierwszy referat merytoryczny poświęcony pomiarom instalacji fotowoltaicznych zgodnie z wymaganiami normy *PN-EN 62446-1: 2016-08 Systemy fotowoltaiczne (PV) – Wymagania dotyczące badań, dokumentacji i utrzymania – Część 1: Systemy podłączone do sieci – Dokumentacja, odbiory i nadzór*, wygłosił pracownik firmy SONEL S. A.

Następnie funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej mgr inż. Paweł Gościniak, rzeczoznawca ds. zabezpieczeń ppoż., członek O/Wr SEP, omówił metodykę prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej oraz zasady prowadzenia prewencji w zakresie ochrony ppoż. w odniesieniu do instalacji fotowoltaicznych i magazynów energii, które stają się nieodzownym elementem układów PV.

Uczestnicy III Sympozjum pn. „IUE: Instalacje i Urządzenia Elektryczne”

Kolejny referat, wygłosił mgr inż. Grzegorz Osior, członek Rzeszowskiego Oddziału SEP. W ramach tego referatu zostały przedstawione najczęściej spotykane błędy w projektowaniu, budowie oraz eksploatacji instalacji fotowoltaicznej.

Ostatni referat w ramach tej sesji poświęcony wybranym zagadnieniom pracy wyspowej w hybrydowym zespole OZE, wygłosił mgr inż. Mariusz Zając, pracownik Instytutu Automatyki Systemów Elektroenergetycznych we Wrocławiu.

Trzecia sesja plenarna była poświęcona prezentacji prac doktorantów Wydziału Elektrycznego oraz Wydziału Elektroniki Fotoniki i Mikrosystemów Politechniki Wrocławskiej. Przewodniczącym Komitetu Naukowego był profesor Waldemar Rebizant – dziekan Wydziału Elektrycznego PWr. W sesji naukowej referaty wygłosili: doktoranci profesora Tomasza Sikorskiego: mgr inż. Anna Pawlica „*Dostępności zasobów regulacji mocy biernej w falownikach fotowoltaicznych oraz inwerterach bateryjnych magazynów energii*”, mgr inż. Łukasz Michalec ”*Emisja suprahar-monicznych jako element charakterystyk bliźniaków cyfrowych falowników fotowoltaicznych*”, mgr inż. Fachrizal Aksan „*Narzędzia do przygotowywania danych dla modeli głębokiego uczenia stosowanych w prognozowaniu zapotrzebowania na energię*”; doktoranci profesora Teodora Gotszalka: mgr inż. Władysław Kopczyński „*Napędy bezwładnościowe o nanometrologicznej rozdzielczości*”, mgr inż. Dominik Badura „*Aktywna dźwignia piezorezystywna jako mikromaszyna elektryczna*”, mgr inż. Wojciech Godlewski „*Transport i metrologia pojedynczych elektronów*”; doktorant profesora Marka Lisa: mgr inż. Muhammad Abbass „*A robust and optimal approach for evaluation of voltage stability analysis*”, oraz doktoranci profesora Krzysztofa Szabata.

Po zakończeniu tej sesji uczestnicy Sympozjum mogli uczestniczyć w sesji plakatowej, gdzie prezentowano zakres prac badawczych doktorantów w/w Wydziałów Politechniki Wrocławskiej. Obrady Sympozjum zakończyło wystąpienie, przewodniczącego SIiUE Wrocławskiego Oddziału SEP, dr inż. Michała Bereźnickiego, który podziękował prelegentom oraz uczestnikom i zapowiedział IV Sympozjum SIiUE Wrocławskiego Oddziału SEP, które planowane jest w październiku 2026 roku oraz zaprosił na wspólny obiad, który kończył obrady Sympozjum. Po zakończeniu obrad Sympozjum, rozpoczęło się otwarte zebranie Centralnego Kolegium Sekcji Instalacji i Urządzeń Elektrycznych SEP, które prowadził przewodniczący CKSIiUE mgr inż. Andrzej Kieliszek.

Na fotografii powyżej uroczyste wręczenie rekomendacji SEP dla firmy SONEL S.A., od lewej Edward Ziaja - prezes Wrocławskiego Oddziału SEP, przewodniczący SIiUE Michał Bereźnicki, Ryszard Wójcik – członek Zarządu Wrocławskiego Oddziału SEP i Tomasz Wiśniewski – prezes Sonel S.A.

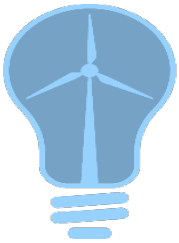
Opracował Michał Bereźnicki-Przewodniczący Sekcji I i UE

XII KONFERENCJA

Generacja

Przesył

Wykorzystanie

Konferencja naukowo-techniczna GPW 2025 odbyła się w dniach 24-26 października 2025 roku w Pałacu Schaffgotschów w Cieplicach – siedzibie Filii PWr w Jeleniej Górze.

Celem Konferencji Naukowo-Technicznej Generacja-Przesył-Wykorzystanie (GPW) jest wymiana doświadczeń oraz integracja specjalistów z branży elektroenergetycznej w komfortowej i rodzinnej atmosferze, przy jednocześnie przystępnych cenowo kosztach udziału.

Organizatorami konferencji były: Politechnika Wrocławska i Oddział Wrocławski SEP.

Konferencja odbyła się pod patronatem Rektora PWr prof. Arkadiusza Wójsa, Prezesa SEP prof. Sławomira Cieślika i Marszałka Województwa Dolnośląskiego Pawła Gancarza.

TEMATYKA WYKŁADÓW
(wg kolejności wygłaszania)

1. Tomasz Dobosz, "*GrEnMine – Grawitacyjny magazyn energii*", Politechnika Wrocławska – Wydział Mechaniczny.

2. Adam Babuśka, Kamil Strynkowski, "*Odnawialne źródła energii w powiecie legnickim*", Starostwo Powiatowe w Legnicy.

3. Maciej Kachel, "*Analiza błędów testów zabezpieczeń ziemnozwarciowych w sieciach średniego napięcia (SN)*", TAURON Dystrybucja.

Sesja KISIELEWSKI sp. z o.o.

4. Piotr Kisielewski, "*Wysokosprawne silniki i generatory elektryczne marki KISIELEWSKI”*,

5. Marek Pomazański, "*Automatyzacja w procesie serwisowania dużych silników i generatorów elektrycznych*".

6. Wiesław Jasina, "*Napędzamy przemysł – nowości w aplikacjach napędowych*", JADAN.

7. Natalia Kaczmarczyk, "*Synteza i charakterystyka zol-żelowych powłok na podłożach polimerowych dla zastosowań barierowych w technologii magazynowania wodoru*", Politechnika Wrocławska – Wydział Mechaniczny.

8. Anna Pawlica, "*Koncepcja stanowiska laboratoryjnego do badania zasobów elastyczności elementów mikrosieci*", Politechnika Wrocławska – Wydział Elektryczny.

Sesja Schneider Electric Polska

9. Igor Fus, "*Magazyny wodorowe w instalacjach prosumenckich*", Schneider Electric.

10. Kacper Chucherko, "*Magazyny energii – parametry techniczne, systemy BMS i zagrożenia eksploatacyjne*", Schneider Electric.

11. Anita Malicka, "*Analiza wpływu technologii jądrowych na emisyjność i stabilność polskiego systemu elektroenergetycznego*", Schneider Electric.

12. Filip Równicki, "*Metody rozruchu silników asynchronicznych klatkowych w praktyce przemysłowej: porównanie tradycyjnych i nowoczesnych rozwiązań przy pomocy urządzeń Schneider Electric*", Schneider Electric.

13. Sebastian Zioła, "*BMS w praktyce: jak inteligentne systemy obniżają koszty eksploatacji budynków*", Schneider Electric.

14. Michał Ptak, "*Przekładniki prądowe i napięciowe w elektroenergetyce*", Schneider Electric.

Sesja Studencka

15. Adrian Sobczak, "*Prototyp schodów piezoelektrycznych do odzyskiwania energii*", Politechnika Wrocławska – Wydział Elektryczny.

16. Szymon Polegaj, "*Obserwacja mikrodefektów w wysokotemperaturowych taśmach nadprzewodnikowych*", Uniwersytet Zielonogórski

17. Katarzyna Wilczewska, "*Zastosowanie materiału magnetostrykcyjnego do generowania energii elektrycznej z drgań*", Politechnika Wrocławska – Wydział Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów.

18. Alicja Musiał, "*Zintegrowane stanowisko do pomiarów magnetycznych z kontrolowaną termicznie komorą pomiarową*", Politechnika Wrocławska – Wydział Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów.

19. Weronika Chuda, "*Funkcjonalne materiały kompozytowe stosowane w druku 3D czułe na bodźce: kompozyty hydrożelowe i mikroskalowe struktury responsywne fototermiczne*", Politechnika Wrocławska – Wydział Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów.

20. Wojciech Kosatka, "*Metodyka projektowania silników trójfazowych prądu przemiennego na przykładzie silnika indukcyjnego o mocy 160 kW, napięciu 400 V i liczbie biegunów 2*", PWr – Wydział Elektryczny.

W czasie trwania konferencji prezes O/Wr SEP wręczył medal im. prof. Kazimierza Idaszewskiego z-cy dyrektora Filii PWr w Jeleniej Górze inż. Witoldowi Dziadoszowi za wkład w rozwój współpracy SEP z PWr. Medal przyznany decyzją ZO Wr. SEP.

Wręczono także nagrody za najlepsze prelekcje spośród studentów i doktorantów. Laureatkami zostały: mgr inż. Weronika Chuda oraz inż. Patrycja Krupnik z PWr (zdjęcie poniżej). Sponsorem nagród była firma KISIELEWSKI sp. z o.o.

SENTYMENTALNA PODRÓŻ W PRZESZŁOŚĆ 22.11.2025

Tegoroczny „Dzień Kolejarza” członkowie i sympatycy Koła SEP nr 41 działającego przy PGE Energetyka Kolejowa Zakład Dolnośląski świętowali w Wolsztynie.

Branżowe święto było kolejną świetną okazją, aby spotkać się w doborowym gronie i uczcić je w kolejowym stylu. W sobotni (22.11.2025), mroźny poranek grupa 21 osób wybrała się w podróż (oczywiście pociągiem) do urokliwej miejscowości Wolsztyn, aby zwiedzić tamtejszą „Parowozownie”. Na miejscu został nam przydzielony przewodnik, który wprowadził nas w magiczne tajniki parowej kolei. To nie jest klasyczne muzeum. To miejsce, które ciągle żyje, działa i w starym stylu utrzymuje, konserwuje i prowadzi parowy ruch kolejowy. Takie pojęcia jak, „tender”, „obrotnica”, „stawidło” czy „stoker” nie każdy znał wcześniej a tutaj te określenia są nieodłączną częścią tego kultowego miejsca. Zwiedziliśmy „szopę”, dyspozytornię i plac manewrowy. To była niesamowita podróż w czasie.

Po atrakcjach związanych z „Parowozownią” wyruszyliśmy na krótki spacer na wolsztyński rynek. Miasteczko jest naprawdę zadbane, posiada swój klimatyczny urok i czuć, że ma prawdziwego gospodarza.

Kolejnym punktem w naszym planie był uroczysty obiad. Restauracja & Pub „Powozowania” ugościła nas iście po królewsku. Szerokie menu z jakiego każdy mógł wybrać sobie coś pysznego było doskonałym pomysłem. Były sałatki, burgery, miski z grillowanym mięsem i wiele innych potraw. Ucztowaliśmy ponad 2,5 godziny, aby następnie udać się do hotelu spacerując brzegiem jeziora pięknie oświetloną promenadą.

Wieczorem kontynuowaliśmy świętowanie wysłuchując krótkiej opowieści o historii kolejnictwa na ziemiach polskich. Nie każdy wie, że pierwszą linią kolejową otwartą na obecnych ziemiach Polski była linia Wrocław – Oława, po której pierwszy parowy pociąg pojechał 22 maja 1842 roku.

Integracja trwała do późnych godzin nocnych, a następnego poranka po śniadaniu w drodze na stację kolejową ponownie zawitaliśmy w okolice rynku w Wolsztynie. Do odjazdu naszego powrotnego pociągu była jeszcze dłuższa chwila, więc postanowiliśmy wstąpić gdzieś na kawę lub herbatę. „Dystrykt coffee & more" okazał się być miejscem idealnym dla nas. Niedzielny poranek był jeszcze mroźniejszy niż w sobotę i pewnie dlatego pyszne ciasta i rozgrzewające herbaty tak bardzo nam smakowały.

Powrót pociągami Kolei Wielkopolskich i Intercity do Wrocławia przebiegł spokojnie i niecały kwadrans po godz. 16 pożegnaliśmy uczestników i szczęśliwi rozeszliśmy się do domów.

To ostatni wydarzenie organizowane przez Zarząd SEP Koła nr 41 w tym roku. W nadchodzącym 2026 na pewno nie zwolnimy tempa i już w głowach rodzą się nam nowe pomysły.

Relację przygotował
sekretarz Koła SEP nr 41
Łukasz Strąk

SPOTKANIE ŚWIĄTECZNE SENIORÓW O/Wr SEP 08.12.2025

Na spotkanie w restauracji Polskie Smaki przybyło 55 Seniorek i Seniorów oraz przedstawiciele Zarządu Oddziału z prezesem Edwardem Ziają. Przybyłych witali członkowie Komisji Seniorów, wręczając gościom drobne upominki z życzeniami świątecznymi. Spotkanie otworzył i powitał szanownych gości przewodniczący Komisji Seniorów Kolega Ryszard Wójcik. Na początku uczestnicy uczcili minutą ciszy pamięć Koleżanek i Kolegów, którzy opuścili nas w roku 2025. Następnie zabrał głos Edward Ziaja - prezes Oddziału.

Prezes przedstawił najważniejsze wydarzenia, które miały miejsce w Oddziale Wrocławskim w kończącym się roku i złożył gościom serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne.

Przewodniczący Komisji Seniorów omówił tegoroczną działalność Komisji i przedstawił gościom plany na rok 2026. Planowane są wycieczki, spotkania oraz wspólne wyjścia na imprezy teatralne i muzyczne.

Wszyscy obecni łamali się opłatkiem i długo składali sobie wzajemnie życzenia zdrowia i pomyślności w Nowym Roku.

WYDARZENIA W KOLE SEP NR 43 W 2025 ROKU

Opieka nad Seniorami

Członkowie Zarządu utrzymują kontakt z najstarszymi członkami Koła, którzy nie są w stanie brać czynnego udziału w imprezach organizowanych przez Koło.

Zarząd Koła systematycznie składa wnioski do Zarządu Oddziału o zwolnienie z opłacania składek dla członków Koła, którzy ukończyli 90 lat.

Konkurs Kół

Koło corocznie bierze udział w Konkursie Kół. Za zebrane punkty Koło otrzymuje od Zarządu Oddziału wpłaty zwiększające Fundusz Koła. W 2025 roku Koło uzyskało 1 miejsce w Oddziale i 5 miejsce w konkursie stowarzyszeniowym w kategorii kół terenowych.

Odznaczenia

Zarząd Koła występuje z wnioskami o nadanie odznak, medali i wyróżnień dla członków Koła aktywnie działających społecznie i spełniających wymagania formalne.

Tytuł Zasłużonego Seniora SEP otrzymał Kol. Ryszard Wójcik – prezes Koła SEP nr 43 i przewodniczący Komisji Seniorów Oddziału.

Ponadto odznaczeni zostali:

Szafirową Odznaką Honorową SEP: Koleżanki Elżbieta Zachemba i Anna Tomczyk oraz Koledzy Antoni Długosz i Jerzy Nowicki.

Srebrną Odznaką Honorową SEP Kolega Tadeusz Kurc.

Zebrania

Zebrania plenarne organizowane są średnio co dwa miesiące. Terminy zebrań przedstawiane są na następny rok na zebraniach przedświątecznych. Na zebraniach omawiana jest bieżąca działalność Oddziału. Często w ramach zebrania prezentowane są prelekcje na tematy techniczne.

Prelekcje

19.03.2025 r. Prelegent: Tadeusz Kurc:
Na ul. Kosmonautów powstaje NSO – Nowy Szpital Onkologiczny.

07.05.2025 r. Prelegent: Jerzy Kucharski:
Przesył i dystrybucja ciepła we wrocławskim systemie ciepłowniczym.

05.11.2025 r. Prelegent: Antoni Długosz: *Wypadkowość w pracy energetyka.*

Wycieczki techniczne wiosenna i jesienna

14.06.2025 r. Nowa Ruda – zwiedzanie miasta, Muzeum Górnictwa z Podziemną trasą Turystyczną „Kopalnia Węgla Kamiennego w Nowej Rudzie", Pałac Gorzanów w Gorzanowie koło Bystrzycy Kłodzkiej, Zamek Sarny w Ścinawce Górnej.

04.10.2025 r. Srebrna Góra – Twierdza Srebrnogórska, największa górska twierdza w Europie, Mała Elektrownia Wodna Przyłęk na Nysie Kłodzkiej, Bardo, Zagroda Pasternak.

60-ta rocznica Koła SEP nr 43

W 2025 roku Koło 43 obchodziło 60-ciolecie powstania. Na zebraniach wspominano historię Koła i oglądano zdjęcia z lat poprzednich, wspominano osoby ważne w życiu Koła. Historię Koła opublikowano w gablocie Koła w pomieszczeniach SEP-u. Zakończenie obchodów 60-ciolecia Koła SEP nr 43 miało miejsce podczas zebrania przedświątecznego.

Opracował Ryszard Wójcik
Prezes Koła SEP nr 43

WIADOMOŚCI Z AKADEMICKIEGO KOŁA SEP NR 4 PRZY POLITECHNICE WROCŁAWSKIEJ

Działalność Koła SEP nr 4 w 2025 roku przejawiała się następującymi aktywnościami:
- udziałem w Ogólnopolskich Dniach Młodego Elektryka 2025,
- udziałem w Sympozjum Sekcji Urządzeń i Instalacji Elektrycznych 2025,
- udziałem i współorganizacją Konferencji Naukowej GPW 2025,

Koło zajęło 4-te miejsce w stowarzyszeniowym Konkursie Kół 2024 – kategoria S,

Koledzy Jan Pytlarz, Maciej Gwoździewicz i Jarosław Krysiak są członkami Zarządu Oddziału.

Członkowie Koła uczestniczą w Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów, Centralnej Komisji ds. Informatyzacji i w Centralnej Komisji SEP ds. Promocji.

Koledzy Jan Pytlarz oraz Jarosław Krysiak aktywnie uczestniczą w pracach Komitetu Organizacyjnego XLI Walnego Zjazdu Delegatów SEP

DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI HISTORYCZNEJ ODDZIAŁU W 2025 roku

W roku 2025 Komisja Historyczna Oddziału (KHO) pracowała w składzie: Barbara Kazubek, Anna Tomczyk, Elżbieta Zachemba, Zbigniew Lubczyński, Wojciech Michalski, Jerzy Nawrot, Alfred Niemiec, Jerzy Nowicki, Krzysztof Pieńkowski pod przewodnictwem Kolegi Andrzeja Korczewskiego. Komisja spotykała się 10 razy na posiedzeniach dokumentowanych i tyleż samo na spotkaniach roboczych poświęconych pracom w archiwum KHO.

Głównym tematem wszystkich dokumentowanych spotkań było omawianie poszczególnych rozdziałów przygotowywanej publikacji *80 Lat Działalności Oddziału Wrocławskiego SEP*. Zgodnie z ustaleniami poczynionymi jeszcze w roku 2024 publikacja będzie pracą zbiorową, której poszczególne – ustalone przez Zespół Redakcyjny (Barbara Kazubek, Zbigniew Lubczyński i Wojciech Michalski) – tematy (rozdziały) są opracowywane przez Członków KHO.

Na kolejnych spotkaniach w 2025 roku prezentowano stopień zaawansowania przygotowywanych materiałów do publikacji przez członków Komisji. Prace koordynował Kol. Zbigniew Lubczyński, który zwracał szczególną uwagę na to, aby w rozdziałach przygotowywanych przez różnych Autorów nie było powtórzeń tych samych treści.

Przygotowaniami gotowych materiałów do druku zajmuje się Kol. Wojciech Michalski. W publikacji znajdą się też rozdziały przygotowane przez Autorów nie będących członkami KHO: artykuł Kol. Ryszarda Wójcika *Historia Koła Seniorów"* oraz Kol. Remigiusza Mydlikowskiego *Historia Komisji Młodzieży i Studentów.* Stopień przygotowania publikacji na koniec roku 2025 można ocenić na ok. 80%, Wydanie monografii przewidziano na jesień 2026 r.

Trzyosobowy Zespół redakcyjny omawianej publikacji opracował również *Informator nr 26*.

Członkowie Komisji Historycznej Oddziału Wrocławskiego Koledzy Wojciech Michalski i Andrzej Korczewski w bieżącej kadencji uczestniczyli, jako członkowie, w pracach Centralnej Komisji Historycznej SEP. Przebieg posiedzeń i ustalenia podjęte podczas obrad CKH były referowane członkom KHO podczas posiedzeń Komisji.

W wyniku remontu w siedzibie Oddziału archiwum Komisji Historycznej zostało przeniesione do innego pomieszczenia co spowodowało znaczne zamieszanie w uporządkowanych wcześniej zbiorach. Dodatkowo powstały zaległości spowodowane w poprzedniej kadencji przez COVID. Prace w archiwum były prowadzone na dodatkowych spotkaniach roboczych członków komisji. Postępy w porządkowaniu dokumentów są znaczne. Uporządkowano czasopisma i dokumentację Oddziału. W trakcie porządkowania inwentaryzowano zbiory biblioteczne.

Ze względu na kończącą się kadencję w 2025 roku Komisja Historyczna proponuje w następnej XLI kontynuację działań prowadzonych w czasie XL kadencji, mianowicie:

a) uzupełnienie kronik, które powinny być gotowe do prezentacji podczas obchodów 80-lecia Oddziału jesienią 2026 roku;
b) kontynuację porządkowania zbiorów archiwalnych, a w szczególności inwentaryzację publikacji zgodnie ze wzorcami otrzymanymi z Centralnej Biblioteki SEP;
c) dalszą cyfryzację wybranych zbiorów archiwalnych.

Opracowanie Redakcji na podstawie Sprawozdania z działalności KHO w XL kadencji

Z ŻAŁOBNEJ KARTY ODDZIAŁU

W 2025 ROKU ODESZLI OD NAS KOLEDZY:

Czesław Będziński K- 43, w wieku 94 lat,
Longina Kruczek K- 7, w wieku 93 lat,
Bartłomiej Mitkowski K- 6, w wieku 75 lat,
Michał Olejnik K- 7, w wieku 94 lat,
Stanisław Rogala K- 7, w wieku 87 lat,
Waldemar Rotter K-18, w wieku 66 lat,
Janusz Siarczyński K- 43, w wieku 80 lat,
Bohdan Synal K- 24, w wieku 97 lat,
Jerzy Szebesczyk K- 64, w wieku 84 lat,
Jan Zuzok K-70 w wieku 94 lat

WSPOMNIENIE śp. Kolegi Profesora Bohdana Synala

„Człowiek istnieje – żyje - tak długo, jak długo trwa pamięć o nim.” –
Cyprian Kamil Norwid.

Treść nekrologu:

„Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość, że 27 września 2025 r. odszedł od nas śp. Prof. Bohdan Synal Członek Honorowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich, były Prezes Oddziału, wieloletni wiceprezes i członek Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP oraz członek Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego.
Emerytowany pracownik Politechniki Wrocławskiej, wieloletni nauczyciel akademicki, wychowawca kilku pokoleń młodzieży. Uhonorowany wysokimi odznaczeniami państwowymi, regionalnymi i stowarzyszeniowymi.
Żegnamy z wielkim smutkiem i żalem naszego serdecznego Kolegę i Przyjaciela.
Rodzinie Zmarłego składamy wyrazy głębokiego współczucia.
Prezes i Zarząd Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Koledzy i Przyjaciele
Pogrzeb odbędzie się 2 października 2025 r. o godz. 11^{30} na Cmentarzu przy ul. Bardzkiej.

2 października 2025 r. pożegnaliśmy na cmentarzu przy ulicy Bardzkiej we Wrocławiu naszego Kolegę i Przyjaciela śp. Profesora Bohdana Synala. Pogrzeb poprzedziła Msza św. z asystą pocztu sztandarowego naszego Stowarzyszenia. Przed wyruszeniem konduktu pogrzebowego słowa pożegnania wygłosił Kol. Sławomir Cieślik - Prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Dwie daty spinają, jak klamry, czas życia Profesora Bogdana Synala, data urodzin 8 listopada 1928 r. i data odejścia do wieczności 27 września 2025 r. urodził się w Poperczynie, zmarł we Wrocławiu. Poperczyn to wieś wzmiankowana już przed rokiem 1406, należąca do gminy Żółkiewka, powiat Krasnystaw, województwo Lubelskie. Tu spędził dzieciństwo, przeżył okupację i doświadczył dwóch pacyfikacji – niemieckiej w maju 1944 r. i sowieckiej (NKWD) w kwietniu 1945 r. We wrześniu 1944 r. rozpoczął naukę w Gimnazjum Ogólnokształcącym im. Władysława Jagiełły w Krasnymstawie, ukończone tzw. „małą maturą" w 1947 r. W tym samym roku przeniósł się do Wrocławia, gdzie w 1949 r. uzyskał maturę po ukończeniu Wydziału Elektrycznego w Liceum Przemysłu Metalowego. Studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej odbył w latach 1949-55, uzyskując stopień magistra inżyniera elektryka ze specjalnością „Sieci i Systemy Elektroenergetyczne”.

W 1954 r. (jeszcze podczas studiów) rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie, a następnie nowo utworzonej (1957) Katedrze Zabezpieczeń i Automatyki w Energetyce, która później stanowiła trzon Instytutu Energoelektryki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Na tej uczelni zdobywał kolejne szczeble awansu nauczyciela akademickiego: w 1963 r. stopień doktora nauk technicznych i stanowisko adiunkta, w 1970 r. – docenta. W 1976 r. obronił rozprawę habilitacyjną i w roku 1990 objął stanowisko profesora Politechniki Wrocławskiej. W roku 1999 przeszedł na emeryturę i do 2005 r. pracował w niepełnym wymiarze etatu. Do marca 2008 r. prowadził wykłady z Automatyki Zabezpieczeniowej.

W latach 1955-1963 pracował (równolegle z pracą na uczelni) w Wydziale Zabezpieczeń ówczesnych Zakładów Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego. Tu przeszedł kolejne szczeble inżynierskiej kariery zawodowej: Inżynier Zabezpieczeń, Starszy Inżynier, Główny Specjalista (odpowiedzialny za zabezpieczenia sieci przesyłowej). W tym czasie dokonał wiele modernizacji, wprowadził nowoczesne rozwiązania automatyki zabezpieczeniowej. Był prekursorem wprowadzenia w Polsce automatyki wymuszania składowej czynnej prądu dla zabezpieczeń ziemnozwarciowych sieci kompensowanych; konstruktor i autor wprowadzenia rezerwowych ziemnozwarciowych zabezpieczeń w sieci przesyłowej 110 kV (1961 r.). Za to ostatnie otrzymał Nagrodę Ministra Energetyki. Zdobyte w Energetyce duże doświadczenie zawodowe wykorzystywał z pożytkiem w pracy naukowej i dydaktycznej na uczelni.

Na bogaty dorobek naukowy i dydaktyczny Profesora Bohdana Synala składa się ponad 100 publikacji autorskich i współautorskich, w tym: monografia, poradnik projektowania, 3 podręczniki, 4 skrypty, 3 patenty. Wykonał wiele prac niepublikowanych i ekspertyz dla przemysłu, a także wiele recenzji prac doktorskich, habilitacyjnych i wniosków o awanse naukowe i zawodowe. Był autorem wielu opinii i koreferatów różnych opracowań, projektów, artykułów, podręczników, skryptów, grantów KBN.

Wypromował 5 doktorów i wielu (kilka pokoleń) magistrów inżynierów i inżynierów. Prowadził wszystkie formy zajęć dydaktycznych, w tym (od lat 60-ych) wykład „Automatyka Zabezpieczeniowa – podstawy"; do końca swej formalnej pracy na uczelni był opiekunem specjalności „Automatyka Zabezpieczeniowa".

W okresie 50-letniej pracy na Politechnice Wrocławskiej śp. Bohdan Synal pełnił wiele funkcji wydziałowych i ogólnouczelnianych: w latach 1965-1981 – kierownik zakładu naukowo-dydaktycznego (w katedrze, a później w instytucie), 1972-1981 – z-ca dyr. Instytutu Energoelektryki ds. dydaktyki, 1981-1987 dyr. Instytutu Energoelektryki (z wyboru, dwie kadencje), 1987-1990 – przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów Politechniki Wrocławskiej, 1990-1996 – dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej (z wyboru, dwie kadencje), 1984-1999 – kierownik zakładu naukowo-dydaktycznego w Instytucie. Był współautorem programów nauczania i reform w dydaktyce w latach 90-ych; inicjatorem i współrealizatorem dwóch przyznanych Wydziałowi Elektrycznemu grantów z programu Tempus-Phare. Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał 36 ważniejszych nagród, głównie Rektora i Senatu Politechniki Wrocławskiej.

Przynależność i funkcje w Stowarzyszeniu :
1955 r. – wstąpił do Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP),
1965 r. – został rzeczoznawcą SEP,
1974 r. – wszedł w skład Zespołu ds. Przekaźników dla Energetyki i Automatyki, PKN, Zespół Elektryki, KT Nr 70,
– był współzałożycielem i członkiem Komitetu Automatyki Elektroenergetycznej (KAE) SEP,
– w latach 1990-2010 był przewodniczący KAE SEP, – członkiem Rady Redakcyjnej Kwartalnika „Automatyka Elektroenergetyczna" w latach (1993-2011),
– w latach 1994-1998 był członek Sekcji Systemów Energetycznych Komitetu Elektrotechniki PAN.

W Oddziale Wrocławskim pełnił funkcje:
– członka Sądu Koleżeńskiego Oddziału w kadencjach XXXIII (1994-1998) i XXXIX (2018-2022)
– członka Wrocławskiej Rady Federacji SNT w latach 1998-2006,
– prezesa Oddziału Wrocławskiego SEP w kadencjach XXXIV i XXXV (1998-2002 i 2002-2006),
– wiceprezesa Oddziału w kadencji XXXVI (2006–2010).

Był inicjator powołania „*Informatora Oddziału Wrocławskiego SEP*" (X. 2001), organizacji wycieczek zagranicznych (Londyn, Petersburg, Chorwacja, Riwiera), ustanowienia medalu im. Prof. Kazimierza Idaszewskiego.

Powołał Komitet Diagnostyki i Pomiarów Eksploatacyjnych oraz Komisję ds. Kół (8.03.1999). Zorganizował uroczystości z okazji 80 (26.06.1999) i 85 (21.06.2004) rocznicy powołania Stowarzyszenia.

Aktywny w Radzie Prezesów SEP, zorganizował we Wrocławiu XII Posiedzenie Rady Prezesów SEP (25-26.11.2005)

Uchwałą XXXI WZD SEP, który obradował w Zielonej Górze w dniach 28-30 czerwca 2002 r. Bohdanowi Synalowi została nadana godność Członka Honorowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich „za całokształt działalności naukowej, badawczej, dydaktycznej, zawodowej i społecznej".

Był członkiem NZZ „Solidarność" od 1981r., członek Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, członek CIGRE, S.C. 34.

Za swą działalność otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień.

Złota Odznaka Politechniki Wrocławskiej (1972), Złoty Krzyż Zasługi (1974), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1981), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1985), Złota Odznaka Zasłużony dla Energetyki (1987), Srebrna Odznaka Honorowa SEP (1985), Złota Odznaka Honorowa SEP (1994), Szafirowa odznaka Honorowa SEP (2022), Srebrna Odznaka Honorowa NOT (1995), Złota Odznaka Honorowa NOT (2002), Diamentowa Odznaka Honorowa NOT (2011), Medal „40 lat Politechniki Wrocławskiej 1945-1985" (1985), Medal im. prof. Mieczysława Pożaryskiego (SEP 2001), Medal 60-lecia Wydziału Elektrycznego 1945-2005 (PWr. 2005), Medal im. prof. Stanisława Fryzego (SEP 2006), Medal im. prof. Kazimierza Idaszewskiego (O/Wr. SEP 2006), Medal 60-lecia NOT we Wrocławiu (WR FSNT NOT 2008), Medal 90-lecia SEP (SEP 2009), Medal „Zasłużony dla Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej" (PWr. 2010), Medal „100-lecie Uczelni Technicznych we Wrocławiu 1910 - 2010" (PWr. 2011), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (2012), Dyplom Uznania SEP (SEP 2013).

W dowód wdzięczności za zaangażowanie w działalność Stowarzyszenia na szczeblu centralnym, w Radzie Prezesów, a szczególnie w Komitecie Automatyki Elektroenergetycznej i w Oddziale jako prezes Oddziału pamiętaliśmy o Jego Jubileuszach: 80-lecie urodzin – 3.11.2008, 90-lecie – 8.11.2018 i 95-lecie – 8.11.2023. Były one okazją do koleżeńskich spotkań, wspomnień i okazania Dostojnemu Jubilatowi szacunku, uznania i podziękowań. Kolejnego Jubileuszu już nie będzie, ale pamięć trwać będzie w Jego dokonaniach.

„Żegnaj na krótki czas, bo i nas Bóg powoła tam".

Zbigniew Lubczyński
Członek Honorowy SEP

Poniżej zamieszczamy tekst mowy pogrzebowej na pogrzebie Patrona Roku SEP 2026 śp. Tomasza Ruśkiewicza

Tekst zamieszczony w „Wiadomościach Elektrotechnicznych" Rok IX zeszyt 2 z 15 stycznia 1927 r. (pisownia oryginalna)

Niespodziewanie, a przedwcześnie zgasł w dniu 27 grudnia 1926 r. jeden z niestrudzonych i zacnych współpracowników w naszym zawodzie, śp. Tomasz Ruśkiewicz. Urodzony 22 listopada 1867 r. w Końskich, jako syn inż. Ludwika Ruśkiewicza, pierwsze nauki pobierał w gimnazjum w Kielcach, które ukończył w roku 1885. Następnie studjował w uniwersytecie w Petersburgu,

gdzie w r. 1889 uzyskał dyplom Kandydata Nauk Matematycznych. W czasie studjów brał już czynny udział w działalności polityczno-oświatowej młodzieży. Wydał też niedawno materjały historyczne o działalności w latach 1887-1893 Tajnego Związku Młodzieży Polskiej, którego był czynnym członkiem. W roku 1891 za udział w organizowaniu w Warszawie obchodu setnej rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja został przez władze rosyjskie aresztowany i osadzony w więzieniu, gdzie pozostawał do końca roku 1892, poczem był skazany na pięcioletnie wydalenie z kraju. Wykorzystał czas swego przymusowego pobytu zagranicą dla studjów elektrotechnicznych: z początku w politechnice w Darmstacie - pod kierunkiem prof. Kittlera, a następnie w Karlsruhe - u prof. Arnolda; tu uzyskał dyplom inżyniera-elektryka.

Po powrocie do kraju natychmiast przystępuje do pracy społecznej i zawodowej. Bierze czynny udział w pierwszem zrzeszeniu technicznem polskiem na terenie b. Kongresówki, w czasach, gdy placówka ta musiała się kryć pod nazwą: Warszawskiego Oddziału Towarzystwa popierania „rosyjskiego" przemysłu i handlu.

Był On jednym z 14 założycieli Delegacji Elektrotechnicznej, która została utworzona przy tym Oddziale 27 marca 1899 roku. Bierze udział w zorganizowanych przez tę Delegację wykładach dla szerszych kół techników i monterów, jak również w odczytach na Zjeździe Elektrotechników w 1903 r,, czego owocem są wydane drukiem prace p. t. „Tramwaje i koleje elektryczne" (1901 r.) i „Koszt światła elektrycznego w instalacjach prywatnych" (1902 r.). Był on jednym z trzech członków prezydjum Delegacji Elektrotechnicznej.

Gdy w założonem w r. 1907 Stowarzyszeniu Techników powstało Koło Elektrotechników, które następnie w r. 1919 zamieniło się w odrębne Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich, śp. T. Ruśkiewicz zajmował się organizacją tych stowarzyszeń, a na walnych Zjazdach Elektrotechników Polskich w roku 1919 w Warszawie i w r. 1921 w Toruniu był jednym z przewodniczących.

Był również jednym z założycieli Przeglądu Elektrotechnicznego. Działalność zawodową na szerszą skalę rozpoczął śp. Tomasz Ruśkiewicz w r. 1901, gdy zorganizował przedsiębiorstwo elektrotechniczne p.t. „Ruśkiewicz i Godlewski" w Warszawie, które następnie w r. 1911 zmieniło firmę na „Ruśkiewicz, Godlewski i Tyszka", a w r. 1918 przekształciło się w Towarzystwo Akcyjne: Polskie Towarzystwo Przedsiębiorstw Elektrycznych, którego został dyrektorem zarządzającym i członkiem zarządu. Założona przez śp. T. Ruśkiewicza firma „Ruśkiewicz i Godlewski" była swego czasu jedną z nielicznych czysto polskich firm elektrotechnicznych i wykonała szereg poważnych robót instalacyjnych, między innemi urządzenie elektryczne w gmachu Filharmonji Warszawskiej. W roku 1913 śp. Ruśkiewicz wybudował i eksploatował dwie elektrownie: w Kielcach i w Końskich. W r. 1906 zorganizował pierwszą w Polsce fabrykę lamp żarowych p.f. „Cyrkon", w której był pierwszym Prezesem zarządu. Jako Dyrektor i członek zarządu Polskiego Towarzystwa Elektrycznego przyczynił się śp. Ruśkiewicz do stworzenia w Polsce przemysłu maszyn elektrycznych, biorąc udział w organizacji fabryk elektrycznych w Katowicach i w Warszawie, Było to ważnym krokiem w rozwoju rodzimego przemysłu elektrotechnicznego.

Był głównym inicjatorem utworzenia ogólnopolskiej organizacji p.n. „Związek przedsiębiorstw elektrycznych", powstałej w r. 1902, skupiającej zarówno przemysłowców, jak składników i instalatorów. Organizacja ta, której do ostatniej chwili był Prezesem zarządu, tylko Jego zdolnościom organizacyjnym i taktowi zawdzięcza, że dało się pogodzić napozór sprzeczne interesy przedsiębiorstw zrzeszonych i że rozwój jej był pod Jego kierownictwem zapewniony.

W roku 1925 organizował wreszcie nową placówkę przemysłową - Spółdzielnię: „Polskie Elektrownie". Ta dziedzina bynajmniej nie była obca ś.p. T. Ruśkiewiczowi, owszem, była Mu może najbardziej miła. Dzięki osobie śp. Ruśkiewicza Spółdzielnia odrazu uzyskała zaufanie i kredyt i w stosunkowo krótkim czasie doszła do dużego rozwoju. To było ostatniem dziełem Jego pracowitego żywota.

Pracował On z całym wysiłkiem, a bez rozgłosu, i hasłem było Mu zawsze dobro ojczyzny. Zyskał też ogólne uznanie i wyjątkowy szacunek. Ludzi, z którymi pracował, przywiązywał do siebie, wyrazem czego były między innemi słowa jednego z nekrologów, ogłoszonego przez grono współpracowników śp. T. Ruśkiewicza: „Świetlana pamięć Jego będzie zawsze żywą w sercach tych, którzy mieli szczęście z Nim pracować i poznali Jego wzniosłą, kryształową duszę".

Cześć Jego pamięci!

Inż. Ksawery Gnoiński

BIOGRAFIA STANISŁAWA TYNOWSKIEGO (TYNDIUKA) (01.10.1910 – 12.05.1965)

Redakcja publikuje biogram śp. Kolegi Stanisława Tynowskiego, zasłużonego elektryka Oddziału Wałbrzyskiego związanego również ze środowiskiem wrocławskim

Stanisław TYNOWSKI do 1963 roku używał nazwiska TYNDIUK. Decyzją Urzędu Spraw Wewnętrznych (USW II-17/145/63) nastąpiła zmiana nazwiska na TYNOWSKI, obejmująca wszystkich członków rodziny. Wiele osób po dzień dzisiejszy pamięta Go pod starym nazwiskiem Tyndiuk.

Edukacja lata 1916-1937 Lwów

Stanisław Tynowski (Tyndiuk) urodził się we Lwowie 1. X 1910 roku. Rodzina Tyndiuków pielęgnowała tradycje polskie. Mieszkali we Lwowie przy ul. Św. Kingi 22. Ojciec Stanisława, Jan Tyndiuk, był pracownikiem kolejowym na stacji Lwów-Podzamcze. Był członkiem Polskiego Towarzystwa „Sokół", w roku 1906 uczestniczył w pracach rekonstrukcyjnych Kopca Unii Lubelskiej we Lwowie.

Lwów 1906r., Jan Tyndiuk,
sypanie kopca Unii Lubelskiej

Stanisław Tynowski ukończył we Lwowie 4-ro klasową Szkołę Ludową im. Św. Marcina, następnie ukończył Gimnazjum im. hetmana Stanisława Żółkiewskiego otrzymując w 1928 roku Świadectwo Dojrzałości. Równocześnie, w 1927 roku, zakończył edukację muzyczną w Szkole Muzycznej im. Ignacego Paderewskiego w klasie skrzypiec. W 1937 roku, został absolwentem wydziału mechaniczno-elektrycznego Politechniki Lwowskiej uzyskując tytuł magistra inżyniera elektryka. Podczas studiów uczestniczył w zajęciach prowadzonych przez wybitnych profesorów słynnej „lwowskiej szkoły matematycznej", min. W. Stożka, A. Łomnickiego, K. Idaszewskiego, K. Bartela i innych uznanych w świecie naukowców.

W 1931 roku brał udział w Drugim Powszechnym Spisie Ludności Rzeczpospolitej Polskiej jako okręgowy komisarz spisowy. Za tę honorową pracę otrzymał odznakę „Za ofiarną pracę" (nr 262-896).

Praca w latach 1937-1939, Lwów

Po ukończeniu studiów przez krótki okres pracował w Zakładzie Elektryfikacyjnym Okręgu Lwowskiego (ZEOL), a następnie w przedstawicielstwie firmy „Simens" w Łodzi. Od 1938 roku pracował w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych we Lwowie w służbie zabezpieczenia ruchu i pociągów. W sierpniu 1939 roku został zmobilizowany do 6-tego Batalionu Telegraficznego w Jarosławiu. Po reklamowaniu przez Ministerstwo Komunikacji, Stanisław Tynowski został przydzielony do Sztabu Łączności DOKP Lwów.

W obawie przed aresztowaniem w grudniu 1939 roku, już po zajęciu Lwowa przez ZSRR, zrezygnował z pracy w DOKP i pracował dorywczo fizycznie i umysłowo. Grał na skrzypcach, kontrabasie i akordeonie w różnych zespołach muzycznych; jazzbandach i orkiestrach. W latach 1925 do 1936 był członkiem

Lwów1937. Tyndiuk Stanisław absolwenci i grono profesorskie
Politechniki Lwowskiej

Czynną służbę wojskową odbył (w latach 1936/1937) w Szkole Podchorążych w Zegrzu, a w Centrum Wyszkolenia Łączności otrzymał wojskowy stopień plutonowy podchorąży rezerwy.

Orkiestry Symfonicznej Stowarzyszenia „Gwiazda" oraz Orkiestry Symfonicznej Konserwatorium Muzycznego im. Karola Szymanowskiego we Lwowie. Kierownikiem artystycznym i dyrygentem tych zespołów był wówczas Kazimierz Abratowski, kompozytor, pianista i uznany pedagog.

Od października 1940 roku Stanisław Tynowski grał zawodowo w Orkiestrze Symfonicznej Filharmonii Lwowskiej pod dyrekcją Jerzego Gerta. Z zespołem orkiestrowo-teatralnym Filharmonii Lwowskiej, w kwietniu 1941 roku, wyjechał na tournee po ZSRR. Pasja muzykowania i miłość do muzyki uratowała Stanisławowi życie. Gdyby nie praca w orkiestrze Filharmonii Lwowskiej i wyjazd w trasę koncertową po ZSRR, podzieliłby los tysięcy polskich oficerów, którzy zginęli w obozach w Kozielsku, Katyniu i Ostaszkowie.

II Wojna Światowa lata 1941-1947

Od 17 grudnia 1941 roku do 22 marca 1947 roku Stanisław Tynowski służył jako dowódca i oficer instruktor w wojskowych jednostkach Armii Polskiej na Wschodzie.

W czerwcu 1941 r. wybuchła wojna niemiecko-sowiecka. Stanisław Tynowski wraz z zespołem orkiestrowo-teatralnym Filharmonii Lwowskiej był wówczas na terenie ZSRR koło Irkucka. Po zawarciu układu polsko-sowieckiego o formowaniu Armii Polskiej w ZSRR (14 VII 1941r.), w grudniu 1941 roku, Stanisław Tynowski wraz z całym zespołem Filharmonii wstępuje w Buzułuku do formowanej w ZSRR Armii Polskiej gen. Andersa. Zespól zostaje przydzielony do 7-mej Dywizji. Stanisław Tynowski jest początkowo w kompanii orkiestry, 17 lutego 1942 roku zostaje przeniesiony do kompanii łączności, a następnie służy jako dowódca plutonu technicznego w Kompanii Dowodzenia 5 Kresowego Batalionu Łączności, w stopniu podporucznika. Pod dowództwem gen. Władysława Andersa przebył cały „szlak nadziei" armii; Persja, Irak, Palestyna, Egipt, Włochy, Monte Cassino.

5 Kresowy Batalion Łączności wchodził w skład 5 Dywizji Piechoty II-go Korpusu Armii Polskiej na Wschodzie. 13 sierpnia 1942 dywizja została ewakuowana z terenu ZSRR przez morze Kaspijskie do Iranu w okolice Pahlawi. Dywizja stacjonowała w obozie w Chanakin w Iraku. 12 czerwca 1943 r dywizję wizytował gen. Władysław Sikorski. W lipcu i wrześniu 1943 roku jednostki Wojska Polskiego zostały przesunięte do

Palestyny, a w grudniu 1943 roku przeniesione do obozu Qassasin Kirkuk w Egipcie. 12 lutego 1944 2-gi Korpus Polski otrzymał rozkaz wyjazdu na front do Włoch. Wojsko przepłynęło morze Śródziemne z Portu Saidu do portu Taranto we Włoszech. Żołnierze uczestniczyli w walkach kampanii włoskiej. Pierwsze walki żołnierze polscy stoczyli nad rzeką Sangro, od 24 kwietna walczyli pod Monte Cassino. Następnie uczestniczyli w kampanii apenińskiej i w walkach o Bolonię.

Po zakończeniu działań wojennych, do lipca 1946 roku 7 Batalion Łączności, w którym służył Stanisław Tynowski, stacjonował na terenie Włoch w okolicach miast Imola, Ruffino. W lipcu 1946 roku rozpoczęła się ewakuacja dywizji żołnierzy polskich z Włoch do Wielkiej Brytanii. 22 września 1946 roku część żołnierzy została ewakuowana do Wielkiej Brytanii drogą kolejową, a reszta armii przepłynęła z Neapolu, w konwoju 40 okrętów. Wśród okrętów konwoju był polski okręt „Batory". W Wielkiej Brytanii żołnierzy Wojska Polskiego umieszczono w dwóch obozach; Mere Camp w hrabstwie Wiltshire i Coopers Camp w Bramley w hrabstwie Hampshire. W lipcu 1947 roku, w Wielkiej Brytanii, zakończyła się demobilizacja żołnierzy polskich Armii Andersa.

Podczas służby wojskowej Stanisław Tynowski uczestniczył w wielu wojskowych kursach i szkoleniach (kursy motorowe i radiotechniczne), nie tylko jako słuchacz (uzyskał pozwolenie prowadzenie pojazdów wojskowych) ale też jako oficer instruktor. Po zakończeniu działań wojennych w czasie pobytu we Włoszech i po ewakuacji Wojska Polskiego do Wielkiej Brytanii (1945-1946), pozostał w oddziale liniowym (5-ty Batalion Łączności) był instruktorem i wykładowcą w Szkole Radiotechnicznej 2. Korpusu w Polskim Centrum Wyszkolenia Łączności (Polish Wireless School), Na ten czas przypadły pierwsze próby działalności naukowej Stanisława Tynowskiego obejmującej koreferaty, tłumaczenia literatury angielskiej i włoskiej z zakresu radiotechniki i fizyki, a także opracowania skryptów do nauki podstaw radiotechniki oraz z zakresu taktyki łączności samolotów z ziemią.

Za służbę wojskową uhonorowany został wieloma odznaczeniami polskimi i brytyjskimi: Odznaka 5-tej Kresowej Dywizji Piechoty, Krzyż Walecznych, Srebrny Krzyż Zasługi z mieczami, medale brytyjskie o charakterze ogólnym (Brytyjski Medal Wojny 1939-1945, Gwiazda Afryki, Gwiazda Italii, Gwiazda za Wojnę), Medal Wojska (Polska Swemu Obrońcy) i inne.

Z Polskich Sił Zbrojnych Stanisław Tynowski został zwolniony 10. II 1947 roku.

Świebodzice lata 1947-1965

10 maja 1947 roku, na pokładzie statku „Medina Victory", Stanisław przypłynął z Anglii do Gdańska. Wrócił do Polski i przyjechał do Świebodzic, gdzie od 1946 roku mieszkała już Jego żona Wanda. Po 6-cio letniej tułaczce wojennej Stanisław Tynowski z żoną Wandą byli ponownie razem. Zamieszkali przy ul. Nowej 4 (obecnie ul. Stawowa). Zadomowili się w Świebodzicach, miasteczku, które Wandzie przypominało Jej rodzinne miasto - Nadwórną, natomiast we Wrocławiu Wanda i Stanisław odnaleźli swój ukochany Lwów, do którego nie mogli wrócić.

W Świebodzicach i we Wrocławiu Stanisław odnalazł wielu znajomych i przyjaciół z lat przedwojennych, z gimnazjum i politechniki w tym: dr. M. Klaftena, profesorów J. Trojaka, J. Pasierskiego, A. Pacana i innych.

Stanisław nie należał do partii politycznych, angażował się w prace organizacji pozarządowych, samorządowych i społecznych takich jak: PCK, Powszechna Spółdzielnia Spożywców, Zakładowy Koło Sportowe „Elektryk" oraz świebodzicki klub piłkarski Victoria.

W 2009 roku, 11.listopada Burmistrz miasta nadał Stanisławowi Tynowskiemu tytuł „Honorowego Pioniera Świebodzic" a w 2023 roku, z inicjatywy Zakładu Schneider Electric, skwer przy ul. Krasickiego w Świebodzicach nosi imię mgr. inż. Stanisława Tynowskiego.

Świebodzice, RIBAU, SEA, ZAE Mera-Refa

Stanisław Tynowski był jednym z nielicznych, bardzo cenionych, fachowców na Ziemiach Zachodnich. Po powrocie z wojny włączył się z pełnym zaangażowaniem w tworzenie przemysłu elektrotechnicznego, poświęcając swoją wiedzę i doświadczenie zagadnieniom konstrukcji oraz produkcji aparatury do zabezpieczeń elektroenergetycznych i automatyki.

22 maja 1947 roku rozpoczął pracę w Świebodzicach, w fabryce RIBAU – późniejsze SAE, ZWAP A-17 i Zakłady Aparatury Elektrycznej Mera-Refa – gdzie pracował do 1965 roku, początkowo jako kierownik działu studiów i kierownik produkcji (1947-1948), następnie jako dyrektor zakładu (1949-1950), główny konstruktor (1950-1964) i doradca techniczny (1964-1965). Obecnie kontynuatorem tradycji i misji Refy jest Zakład Automatyki i Systemów Elektroenergetycznych Schneider Electric.

W 1947 roku ówczesne zakłady Ribau, spuścizna poniemiecka, były zdewastowane, bez wykwalifikowanej załogi, bez programu produkcyjnego i z bardzo skromnym zakresem asortymentów produkcyjnych. Stanisław Tynowski stał się jednym z głównych organizatorów zakładów przekaźników, ich budowniczym oraz projektantem planowej rozbudowy. Stworzył w Polsce nową gałąź produkcyjną - produkcję przekaźników, był w tej dziedzinie pionierem. Po okresie organizacyjnym, w 1950 roku złożył rezygnację ze stanowiska dyrektora zakładu i przeszedł do nie mniej twórczej pracy technicznej w fabryce wiążąc ją z działalnością dydaktyczną. Był bezpartyjny a praca na eksponowanym stanowisku dyrektora uniemożliwiała Mu wykonywanie prac inżynierskich i dydaktycznych.

Jako główny konstruktor Stanisław Tynowski opracował dokumentację, skonstruował oraz wdrożył do produkcji bogaty asortyment przekaźników różnego typu i konstrukcji dla automatyki elektroenergetycznej i przemysłowej. Były to między innymi przekaźniki gazowo-podmuchowe, pomocnicze, czasowe, różnicowe, kierunkowe, odcinacze prądowe, przekaźniki do samoczynnego załączania linii. Przekaźniki powyższe zyskały sobie powszechne uznanie w kraju pod względem rozwiązań konstrukcyjnych i jakości technicznej, były też eksportowane za granicę. Podczas prac nad nowymi konstrukcjami przekaźników opracował i zgłosił do Urzędu Patentowego PRL szereg patentów i wniosków racjonalizatorskich (Urząd Patentowy PRL nr 49925, Świadectwo autorskie nr 15886, Zaświadczenie o dokonaniu usprawnienia nr 67716

i 52055). Opracował też normalizację oznaczeń przekaźnikowych oraz zakładowe normy jakościowe i obliczeniowe.

W fabryce w Świebodzicach od pierwszych chwil brał czynny udział w przygotowaniu młodej kadry, pierwszych fachowców oraz organizowaniu kursów i Zawodowej Szkoły Przemysłowej. Był kontraktowym nauczycielem-wykładowcą w tej szkole.

Od marca 1962 był zatrudniony w Instytucie Elektrotechniki Warszawa-Międzylesie na stanowisku st. Inż. laborant.

Stanisław Tynowski przez wiele lat współpracował z redakcjami czasopism technicznych poświęconych energetyce polskiej. Był autorem wielu artykułów, referatów i opinii zamieszczanych w czasopismach technicznych takich jak „Przegląd Elektrotechniczny", „Energetyka", „Elektryka". Stale współpracował z redakcją Biuletynu Elektroprojektu. Był autorem pierwszego w Polsce projektu Polskiej Normy „Przekaźniki Elektroenergetyczne" (PN-57) – Norma ogólna, Przekaźniki prądowe wtórne, Przekaźniki napięciowe wtórne, Przekaźniki pośredniczące i sygnałowe, Przekaźniki czasowe. W 1957 roku na zlecenie Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego a w 1962 roku dla Centrali Handlu Zagranicznego powstały katalogi „Przekaźniki".

Praca w Politechnice Wrocławskiej lata 1949-1965

Od roku akademickiego 1949/1950 Stanisław Tynowski prowadził działalność naukową i dydaktyczną w Politechnice Wrocławskiej. Współdziałał w organizowaniu laboratorium przekaźnikowego Politechniki Wrocławskiej. Prowadził ćwiczenia laboratoryjne oraz cykle wykładów na tematy konstrukcji przekaźników i urządzeń automatyki, technologii produkcji mierników i przekaźników. Kierował również pracami dyplomowymi w tych dziedzinach. Na ten okres jego pracy dydaktycznej przypada około 50 zakończonych prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich z kierunku konstrukcji przekaźników do układów zabezpieczeń i automatyki oraz ponad 30 modeli aparatów. Współpracował z kilkoma Katedrami Politechniki: Gospodarki Elektrycznej (prof. Dr J. Kożuchowski), Urządzeń Elektrycznych (prof. R. Kurdziel), Pomiarów Elektrycznych (prof. dr K. Idaszewski) oraz Zabezpieczeń i Automatyki (prof. J. Trojak).

W maju 1958 roku napisał referat do Zeszytów Naukowych Politechniki Wrocławskiej zatytułowany: „ Obniżenie poboru mocy i usunięcie drgań układu ruchowego w przekaźniku ziemnozwarciowym zero-prądowym".

Uczniowie i studenci cenili Stanisława Tynowskiego za Jego profesjonalizm, bezpośredniość i bliski kontakt. Wyniki Jego pracy świadczą o umiejętności powiązania teorii oraz naukowych metod pracy z praktyką i wykonawstwem przemysłowym.

W Politechnice Wrocławskiej zatrudniony był jako starszy asystent do 1965 roku.

Naczelna Organizacja Techniczna NOT Stowarzyszenie Elektryków Polskich SEP

Stanisław Tynowski był niestrudzonym działaczem Naczelnej Organizacji Technicznej i Stowarzyszenia Elektryków Polskich, do której należał od 9 lutego 1938 roku. W 1949 roku doprowadził do założenia Koła Zakładowego SEP przy ówczesnym zakładzie SAE (późniejsze Zakłady Aparatury Elektrycznej Mera-Refa). Był bardzo aktywnym członkiem SEP. Stworzył organizację i nakreślił zakres działalności Oddziału Wałbrzyskiego SEP. W 1953 roku został Prezesem Oddziału Wałbrzyskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich i pełnił tę funkcję przez kilka lat. W okresie późniejszym przez wiele lat pełnił funkcję członka Zarządu tego Oddziału.

Od 1955 roku był członkiem oddziału NOT we Wrocławiu.

Był autorem kilku prelekcji, referatów i odczytów. Podczas 13-tej kadencji oddziału SEP we Wrocławiu, 8 maja 1959 roku, Stanisław Tynowski wystąpił z odczytem pt." Możliwości rozwojowe automatyki w oparciu o krajową produkcję elementów", był też organizatorem wycieczki do Zakładów Refa w Świebodzicach, dla członków oddziału SEP we Wrocławiu.

Stanisław Tynowski nie tylko przekazywał swoją wiedzę innym, ale sam również podnosił swoje kwalifikacje uczestnicząc w wielu szkolenia, zespołach badawczych i kursach. W 1954 r. ukończył kurs dla przedstawicieli technicznych dyrekcji w Klubach Techniki i Racjonalizacji organizowany przez NOT i SiMP.

Za wieloletnią ofiarną i wydajną pracę zawodową i społeczną został odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi a także Srebrną i Złotą Odznaką Honorową NOT oraz Złotą Odznaką Honorową SEP.

Koło Zakładowe Stowarzyszenia Elektryków Polskich przy Z.A.E. Mera-Refa 12 września 1985 roku, postanowiło ustanowić wyróżnienie honorowe „Twórcom techniki" im. mgr. inż. Stanisława Tynowskiego w postaci medalu, przyznawane pracownikom zakładu, w szczególny sposób wyróżniających się w rozwoju konstrukcji, technologii i kształcenia.

Ustanawiając to wyróżnienie Koło SEP chciało „ocalić od zapomnienia i postawić za wzór godny naśladowania postać mgr. inż. Stanisława Tynowskiego; człowieka cieszącego się wysokim autorytetem zawodowym i społecznym, a także szanowanego nauczyciela i wychowawcy młodego pokolenia kadr technicznych". Pierwsze wyróżnienia w roku 1988 otrzymali: Tadeusz Bladowski, Jan Nowakowski, inż. Alfred Polonius, mgr inż. Józef Woźniak, prof. Jan Trojak i inż. Ryszard Żurakowski.

Stanisław Tynowski był pełnym ciepła i jednocześnie pełnym ekspresji człowiekiem o dużej kulturze osobistej. Było w Nim coś takiego, co pozwoliło Mu zjednywać sobie ludzi, stawał się ich naturalnym przywódcą bez potrzeby podtrzymywania autorytetu. osobowością, z którą nikt nie ośmielał się dyskutować.

Pomimo wielu interesujących propozycji zmiany pracy i miejsca zamieszkania pozostał w Świebodzicach do końca.

Stanisław Tynowski zmarł w pełni sił twórczych, 12 maja 1965 roku.

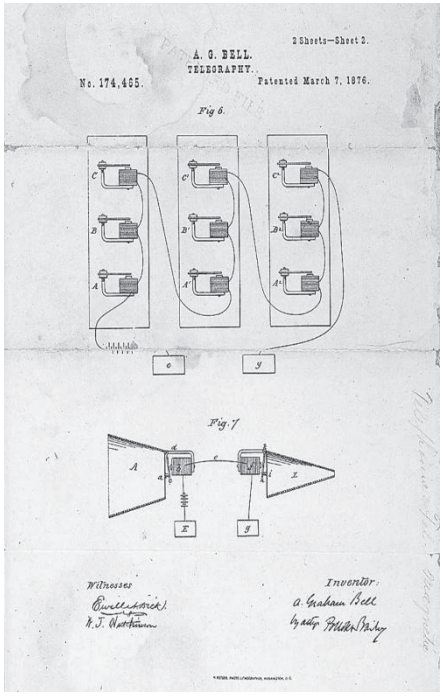
Opracowanie: Elżbieta Szpunar. Zdjęcia pochodzą z archiwum rodzinnego.
Świebodzice, październik 2024 r.

TELEFONICZNE JUBILEUSZE

Andrzej Korczewski –przewodniczący
Komisji Historycznej O /Wr SEP

150 lat telefonu

Wiek XIX był epoką wynalazków, które trwale zmieniły dzieje cywilizacji. Jednym z nich był telefon, którego okrągłą rocznicę wynalezienia obchodzimy w 2026 roku. Jego twórcą był zamieszkały w Stanach Zjednoczonych Szkot – Alexander Graham Bell (1847 – 1923). Jako nauczyciel w szkole dla głuchych zawodowo zajmował się akustyką, co w połączeniu z zainteresowaniami technicznymi doprowadziło go do wielkiego wynalazku [ryc.1].

Ryc.1. Patent Bella

Badania prowadził w kierunku opracowania wielokanałowej telegrafii z modulacją częstotliwościową. W tych czasach można to było zrealizować wyłącznie techniką mechaniczną. Nadajnikiem była włączona w linię cewka z namagnesowanym rdzeniem, w której obwodzie magnetycznym znajdował się nastrojony na odpowiednią częstotliwość kamerton. Analogiczny obwód pełnił rolę odbiornika. Ideę tę przedstawił w patencie USA No. 174.465. „Telegraphy" zgłoszonym 7 marca 1876 roku. Jednocześnie w treści tego patentu zamieścił rysunek wskazujący, że po umieszczeniu w miejscu kamertonu szerokopasmowej stalowej membrany możliwe jest przenoszenie po liniach telegraficznych sygnałów o częstotliwościach akustycznych.

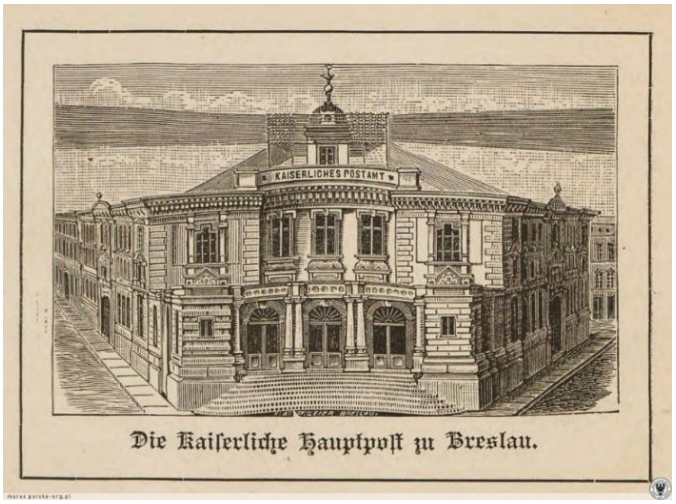
Telefon Bella składał się z membrany wykonanej z odpowiednie stali umieszczonej naprzeciw sztabkowego magnesu, na który nałożona była cewka (nie udało mi się ustalić ile miała zwojów). Identyczny aparat był odbiornikiem. Drgania membrany wytwarzały prąd o niewielkim napięciu co ograniczało zasięg aparatu, szczególnie przy wykorzystaniu jednoprzewodowych linii telegraficznych. Wkrótce pojawiły się pomysły wprowadzenia do obwodu telefonu elementu o zmieniającej się pod wpływem drgań akustycznych rezystancji. Nad wykorzystaniem w tym celu węgla pracował Thomas A. Edison w 1877 r. W maju 1878 roku David Hughes wykazał, że takie zjawisko można także uzyskać przy pomocy ułożonych na sobie stalowych gwoździ, ale w praktyce swój pomysł zrealizował stosując sztabki węglowe. Tak wykonane mikrofony wymagały przepływu w obwodzie dość dużego prądu. Aby oddzielić obwody słuchawki i i zasilanego kilkuwoltową baterią mikrofonu Edison wprowadził „cewkę indukcyjną" będącą rodzajem transformatora o otwartym obwodzie magnetycznym [2]. W ten sposób telefon stał się aparatem w pełni użytecznym.

Pierwsze telefony we Wrocławiu - 145 rocznica

W końcu lat siedemdziesiątych XIX wieku do Europy dotarły wiadomości o wielkiej popularności telefonu w Stanach Zjednoczonych. Zainstalowano tam wtedy już około 130 000 aparatów Bella [1].

Nowinka zainteresowała ówczesnych monarchów europejskich, w tym cesarza Wilhelma I i cara Aleksandra II. Miało to niewątpliwy wpływ na bieg wydarzeń. Nieco ponad pięć lat od opatentowania telefonu publiczna sieć powstała w kilku miastach niemieckich, w tym we Wrocławiu, będącym pierwszym miastem na terenie obecnej Polski, w którym wdrożono ten wynalazek. Druga (w 1882 r.) była Warszawa.

Trudno było ustalić lokalizację pierwszej wrocławskiej centrali telefonicznej, obsługującej podobno 29 abonentów. Autor niniejszego artykułu początkowo lokalizował ją w budynku Głównego Cesarskiego Urzędu Telegraficznego mieszczącego się w wybudowanym w latach siedemdziesiątych na Placu Muzealnym pod nr 11, naprzeciw wejścia do muzeum. Istniała tam bowiem odpowiednia infrastruktura. Były to jednak wówczas peryferie (!) miasta. W tej okolicy zabudowa pojawiła się dopiero po 1870 roku. W rzeczywistości centralę, uruchomioną we wrześniu 1881

2. Boczne wejście Poczty Głównej od strony Weintraub Gasse, nad którym w 1881 roku zainstalowano konstrukcje wsporcze do wyprowadzenia przewodów telefonicznych
(ilustracja ze strony polska-org.pl)

roku umieszczono w budowanym właśnie gmachu Cesarskiej Poczty Głównej przy dzisiejszej ul. Wita Stwosza od strony nieistniejącego obecnie Zaułku Winogronowego [3]. Podobno początkowo obsługiwała ona 29 abonentów. Oficjalnie gmach poczty otwarto dopiero w 1884 r.

3. Aparat telefoniczny konstrukcji Siemensa stosowany w pierwszych latach niemieckiej telefonii (ilustracja ze strony https://www.wasser.de/telefon-alt/)

Użytkowany w tych latach niemiecki aparat telefoniczny działał na zasadzie elektromagnetycznej. Składał się z dwóch identycznych przetworników będących ulepszonymi przez Siemensa telefonami Bella. Jak widać na ilustracji [3] jeden przetwornik zamontowany na stałe w obudowie pełnił funkcję mikrofonu a drugi, na sznurze, był słuchawką. Do wywołania abonenta służył dzwonek na prąd stały. Takie rozwiązanie bardzo ograniczało długość linii abonenckich.

Zainstalowaną w gmachu Cesarskiej Poczty Głównej centralę wkrótce rozbudowano, a gmach w 1889 wyposażono w kopułę z izolatorami umożliwiającą rozprowadzenie przewodów po dachach budynków [4].

W 1903 roku wybudowano nowy budynek pocztowy przy obecnej ul. Klemensa Janickiego. W jego południowym skrzydle (dziś w ruinie) zlokalizowano nową centralę [5] obsługującą sieć kablową instalowaną wówczas w prefabrykowanych kanałach betonowych.

4. Poczta Główna od strony Katharinenstrasse. Na zaprojektowanym w 1880 r. budynku dobudowano w 1889 r. wieżę z kopułą (Isolatorenthurm) na której zamontowano setki izolatorów dla linii abonenckich prowadzonych po dachach kamienic (pocztówka reprodukowana na stronie *polska-org*)

W miarę rozbudowy sieci w mieście budowano kolejne centrale, a w końcu lat 20-tych już automatyczne łącznice *Wählsystem 22* Siemensa. Cała niemal ta infrastruktura uległa zagładzie w czasie obrony Festung Breslau w 1945 roku. Nowi gospodarze musieli budować wszystko od początku.

5. Centrala telefoniczna przy ul. Janickiego ok. 1905 r. (pocztówka reprodukowana na stronie *polska-org*)

Bibliografia

[1] *Czasopismo Techniczne Rok II Nr 2* - Kraków 1. lutego 1881 str. 16.

[2] W. H. Preece, A. J. Stubbs *A Manual of Telephony* - London 1893 str. 33-34.

[3] *3 Jahrhunderte Schlesien in Spiegel der Schlesischen Zeitung* - Breslau 1935 str. 84.

WYNIKI KONKURSU NA NAJAKTYWNIEJSZE KOŁA SEP NA SZCZEBLU STOWARZYSZENIOWYM I ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO W 2024 ROKU

Lp.	Grupa	Numer Koła	Ilość punktów naliczona przez komisję kół	SEP	Miejsce W Oddziale
1	A 6-30 os.	52 - przy Międzywydziałowe Elektroników i Tele-informatyków Politechniki Wrocławskiej Prezes – Remigiusz Mydlikowski	3999	**I miejsce**	**I miejsce**
2		1 – przy Łukasiewicz – Instytucie Elektrotechniki we Wrocławiu Prezes – Krzysztof Kogut	1267	**II miejsce**	**II miejsce**
3		69 – przy Katedrze Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych Politechniki Wrocławskiej Prezes – Maciej Gwoździewicz	180	**Zgłoszenia nie wysłano do ZG**	**III miejsce**
4	B 31-60 os	70 – przy Politechnice Wrocławskiej Prezes – Grzegorz Kosobudzki	995	**I miejsce**	**I miejsce**
5	C powyżej 61 os.	16 – Kogeneracja SA Prezes – Arkadiusz Repczyński	1142	**III miejsce**	**I miejsce**
6	T Terenowe.	43 – przy Oddziale Wrocławskim Prezes – Ryszard Wójcik	544	**V miejsce**	**I miejsce**
7	**S** Studenckie	4 - Koło Akademickie przy Politechnice Wrocławskiej Prezes – Maciej Kachel	2399	**wyróżnienie**	**I miejsce**

WYNIKI KONKURSU NA NAJLEPSZĄ PRACĘ DYPLOMOWĄ ORGANIZOWANEGO PRZEZ ODDZIAŁ WROCŁAWSKI SEP W ROKU AKADEMICKIM 2024/2025

Na każdym z poniższych czterech wydziałów Politechniki Wrocławskiej powołane były trzyosobowe Komisje Konkursowe. Po sprawdzeniu poprawności zgłoszonych prac pod względem formalnym, każda praca dyplomowa była oceniana niezależnie przez każdego z członków danej Komisji. Na każdą z ocen wpływ miały: sposób rozwiązania problemu technicznego lub naukowego, powiązanie pracy z aktualnymi problemami gospodarki narodowej, regionu lub uczelni, stopień samodzielności autora i oryginalności rozwiązania problemu w pracy dyplomowe j. Przewodniczący danej Komisji ustalał listę rankingową ocenianych prac według ocen poszczególnych członków Komisji. Komisja działająca na danym wydziale ustalała liczbę nagrodzonych prac inżynierskich i magisterskich i wielkość przyznanych nagród pieniężnych.

Wręczenie dyplomów laureatom konkursu oraz ich promotorom następuje na oficjalnej imprezie wydziałowej związanej z inauguracją roku akademickiego lub na gali absolwentów. Na imprezie obecni są Dziekani poszczególnych wydziałów oraz zaproszeni goście a same imprezy odbywają się w reprezentacyjnych pomieszczeniach Politechniki Wrocławskiej.

NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM

Prace oceniała Komisja Konkursowa w składzie:
- dr hab. inż. Piotr Serkies - prodziekan ds. studenckich,
- dr inż. Grzegorz Kosobudzki - przedstawiciel Koła SEP na Wydziale PWr,
- dr inż. Remigiusz Mydlikowski - KMiS SEP O/Wrocław, przewodniczący.

W regulaminowym terminie zgłoszono do Konkursu 28 prac inżynierskich i 14 prac magisterskich.

Nagrodzone prace inżynierskie:

I nagroda

Inż. Maciej Pankau, „*Mikroprocesorowy sterownik silnika tarczowego z magnesami trwałymi*”.

Promotor: dr inż. Krzysztof Dyrcz, prof. PWr, Katedra Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych.

II nagroda

Inż. Tomasz Nowak, „*Napęd fotoniczny układów mikromaszynowych*”.

Promotor: prof. dr hab. inż. Teodor Gotszalk, Katedra Nanometrologii, Wydział Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów.

III nagroda

Inż. Adrian Grzyb, „*Bin picking z zastosowaniem systemu wizyjnego 3DV oraz robota przemysłowego*".

Promotor: dr hab. inż. Karol Wróbel, prof. PWr, Katedra Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych.

Wyróżnienia

1. Inż. Kacper Kras, „*Model symulacyjny sieci trakcyjnej kolejowej 3 kV prądu stałego uwzględniający zmiany wartości napięcia występującego w sieci*".

Promotor: dr inż. Marta Bątkiewicz - Pantuła, Katedra Energoelektryki.

2. Inż. Marcin Niezgodziński, „*Rejestrator zużycia energii elektrycznej*".

Promotor: dr inż. Grzegorz Kosobudzki, Katedra Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych.

Prace dyplomowe magisterskie

I nagroda

Mgr inż. Filip Raczyński, „*Analiza wpływu fotowoltaicznych instalacji prosumenckich na warunki pracy sieci dystrybucyjnej*".

Promotor: dr inż. Robert Łukomski, Katedra Energoelektryki.

II nagroda

Mgr inż. Michał Zelcer, „*Analiza współpracy zabezpieczeń odległościowych z wykorzystaniem łącza telekomunikacyjnego*".

Promotor: dr hab. inż. Marcin Habrych, prof. PWr, Katedra Energoelektryki.

III nagroda

Mgr inż. Rafał Chudy, „*Generator szeregowego zwarcia łukowego*".

Promotor: dr inż. Michał Czosnyka, Katedra Energoelektryki.

Wyróżnienia

1. Mgr inż. Jakub Suszek, „*Rozmyty regulator typu II zastosowany w pętli sterowania prędkością silnika prądu stałego*".

Promotor: dr hab. inż. Marcin Kamiński.

2. Mgr inż. Eryk Synenko, „*Zasady projektowania i użytkowania farm fotowoltaicznych zgodnie z normami i przepisami prawnymi*".

Promotor: dr inż. Kazimierz Herlender, prof. PWr, Katedra Energoelektryki.

Łączna kwota nagród pieniężnych wynosiła 3.700 zł.

Laureatom konkursu wręczono dyplomy w trakcie inauguracji roku akademickiego połączonej z obchodami 80-lecia Wydziału Elektrycznego w dniu 3.10.2025. Dyplomy wręczał Prezes E. Ziaja w towarzystwie skarbnika K. Nowickiego.

NA WYDZIALE INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

Zgłoszone prace dyplomowe oceniała Komisja w składzie:
- dr hab. inż. Paweł Wachel, prof. uczelni – prodziekan ds. studenckich,
- dr inż. Dariusz Banasiak – przedstawiciel Koła SEP na Wydziale,
- dr hab. inż. Ryszard Zieliński, prof. uczelni – przewodniczący Komisji.

W regulaminowym terminie zgłoszono do Konkursu 4 prace inżynierskie i 8 prac magisterskich.

Nagrodzone prace inżynierskie

I nagroda

Inż. Bartłomiej Baut, „*Podpisy w powietrzu jako nowa metoda uwierzytelniania osób fizycznych i zabezpieczenia danych w cyfrowym świecie*”.

Promotor: dr inż. Wojciech Wodo, Katedra Podstaw Informatyki.

II nagroda

Inż. Paulina Otlik, „*Implementacja wybranych weryfikatorów normy biometrycznej jakości obrazu ISO/IEC 29794-5 i zaproponowanie alternatywnych rozwiązań*”.

Promotor: dr inż. Wojciech Wodo, Katedra Podstaw Informatyki.

III nagroda

Inż. Barbara Sipa, „*Symulacja procesu sterowania przy zastosowaniu wybranego narzędzia oraz protokołu TwinCAT ADS lub/i OPC/UA*".

Promotor: dr inż. Andrzej Jabłoński, Katedra Automatyki, Mechatroniki i Systemów Sterowania.

Nagrodzone prace magisterskie

I nagroda

Mgr inż. Daria Pietraszko, „*Opracowanie rozwiązania opartego na introspekcji maszyn wirtualnych, służącego do wykrywania złośliwego oprogramowania typu rootkit*".

Promotor: dr inż. Wojciech Wodo, Katedra Podstaw Informatyki.

II nagroda

Mgr inż. Aleksander Kłak, „*System kontroli geometrii otulin polietylenowych*".

Promotor: dr inż. Adam Ratajczak, Katedra Automatyki, Mechatroniki i Systemów Sterowania.

III nagroda

Mgr inż. Krzysztof Wołkonowski, „*Analiza zastosowania szkiców danych w algorytmach detekcji anomalii*".

Promotor: dr inż. Karol Gotfryd, Katedra Podstaw Informatyki.

13.12.2025 zorganizowano galę absolwentów w Auli PWr. Dyplomy naszego konkursu wręczał Prezes E. Ziaja.

Łączna kwota nagród pieniężnych wyniosła 3.100 zł.

NA WYDZIALE ELEKTRONIKI, FOTONIKI I MIKROSYSTEMÓW

Zgłoszone prace dyplomowe oceniała Komisja w składzie:

- dr inż. Damian Nowak - prodziekan ds. kształcenia,
- prof. dr hab. inż. Krzysztof Opieliński – przedstawiciel Koła SEP na Wydziale,
- dr inż. Adam Wąż – przedstawiciel Koła SEP na Wydziale - przewodniczący Komisji.

W regulaminowym terminie zgłoszono do Konkursu 13 prac inżynierskich i 5 prac magisterskich.

Nagrodzone prace inżynierskie

I nagroda

Inż. Bogusław Winnicki, „*Sterowanie chodem sześcionożnego robota kroczącego*" .

Promotor: dr inż. Robert Muszyński, Katedra Cybernetyki i Robotyki.

II nagroda

1. Inż. Dominik Pluta, „*Układ programowalnego obciążenia elektronicznego prądu stałego*".

Promotor: dr inż. Jacek Jagodziński, Wydział Informatyki i Telekomunikacji.

2. Inż. Paweł Apostel, „*System nadzoru przykładowego odcinka trakcji kolejowej*" .

Promotor: dr inż. Michał Lower, Wydział Informatyki i Telekomunikacji.

III nagroda

Inż. Mikołaj Przybylski, „*Mikroprocesorowy układ sterowania elektronicznym zamkiem z programowalnym systemem ograniczonego dostępu*" .

Promotor: dr inż. Michał Lower, Wydział Informatyki i Telekomunikacji.

Nagrodzone prace magisterskie

I nagroda

Mgr inż. Damian Jarczak, „*Opracowanie systemu diagnostyki akustycznej maszyn przemysłowych z wykorzystaniem zaawansowanych technik analizy dźwięku i sztucznej inteligencji*".

Promotor: dr inż. Piotr Staroniewicz, Katedra Akustyki, Multimediów i Przetwarzania Sygnałów.

II nagroda

Mgr inż. Eryk Możdżeń, "*Control system for two HOG wheel mobile robot*".

Promotor: dr inż. Robert Muszyński, Katedra Cybernetyki i Robotyki.

III nagroda

Mgr inż. Piotr Fiebig," *Analiza danych chmurowych w celu prognozowania jakości powietrza* ".

Promotor: dr inż. Milena Kiliszkiewicz, Katedra Metrologii Elektronicznej i Fotonicznej.

Łączna kwota nagród pieniężnych wyniosła 3500 zł.

W trakcie Gali Absolwentów zorganizowanej w dniu 22 listopada wręczono dyplomy konkursu SEP. Dyplomy wręczał Kolega E. Ziaja - prezes Oddziału.

NA WYDZIALE PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI

Zgłoszone prace dyplomowe w liczbie 13 prac dyplomowych inżynierskich i jedna praca dyplomowa magisterska oceniała Komisja Konkursowa wyjątkowo w czteroosobowym składzie:

dr inż. Elżbieta Szui-Pietrzak - przewodnicząca, prodziekan ds. kształcenia,

dr inż. Wioletta Nowak,

inż. Tomasz Grysiński prof. Uczelni, dr inż. Mateusz Popek.

Nagrodzone prace inżynierskie

I nagroda

Inż. Michał Kimbar, „*Projekt i realizacja modułowego urządzenia umożliwiającego analizę ruchu kończyn z funkcją wieloosiowego pomiaru przyspieszenia*".

Promotor: dr inż. Tomasz Grysiński prof. ucz., Katedra Inżynierii Biomedycznej.

II nagroda

1. Inż. Maksymilian Steckiewicz, „*Projekt i realizacja urządzenia wspomagającego prowadzenie treningu sportowego z funkcją pomiaru sygnału elektromiograficznego*"

Promotor: dr inż. Tomasz Grysiński prof. ucz., Katedra Inżynierii Biomedycznej.

2. Inż. Patrycja Wysowska, „*Projekt i realizacja urządzenia do wspomagania treningu wspinaczkowego z funkcją wykonywania testów siłowych*"

Promotor: dr inż. Tomasz Grysiński prof. ucz., Katedra Inżynierii Biomedycznej.

III nagroda

1. Inż. Małgorzata Majta, „*Analiza numeryczna wpływu stosowania implantu w procesie leczenia palucha koślawego*".

Promotor: dr inż. Jakub Słowiński, Katedra Mechaniki, Inżynierii Materiałowej i Biomedycznej.

2. Inż.Radosław Pławecki„*Implementacja dynamicznej transformaty czasowej do oceny podobieństwa biosygnałów u pacjentów po krwotoku podpajęczynówkowym*".

Promotor: dr inż. Agnieszka Uryga, Katedra Inżynierii Biomedycznej.

Nagrodzone prace magisterskie

I nagroda

Mgr inż. Weronika Torończak, „*Ocena biochemiczna i biofizyczna procesu starzenia i eryptozy krwinek czerwonych w trakcie przechowywania*".

Promotor: dr inż. Tomasz Walski, Katedra Inżynierii Biomedycznej.

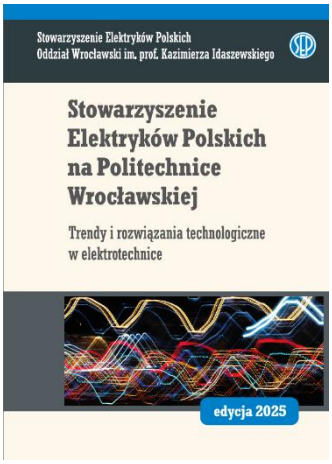
Łączna kwota przyznanych nagród pieniężnych wynosiła 3.000 zł.

W dniu 24.10.2025 w trakcie Gali Absolwentów wydziału W11 wręczono dyplomy laureatom konkursu SEP. Dyplomy wręczała Pani Dziekan Wydziału E. Szul-Pietrzak.

PODSUMOWANIE

Jak co roku (po raz 6 z kolei) wydawana jest monografia podsumowująca Konkursy SEP na Politechnice Wrocławskiej. W monografii zamieszczone są streszczenia wszystkich nagrodzonych prac dyplomowych Konkursu na Najlepsze Prace dyplomowe SEP. W tym roku monografia wydana w formie cyfrowej została umieszczona na stronie Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej: (doi:10.37190/SEP_Trendy_i_rozwiazania_2025).

Przy konkursie współpracowało na 4 Wydziałach PWr blisko 30 osób. Praca jest związana z ogłaszaniem i promocją konkursu, kompletowaniem zgłoszeń i streszczeń, pracami w komisjach konkursowych oraz edycją monografii. Do nieodpłatnych prac zapraszani są członkowie SEP, ale także osoby niezwiązane ze Stowarzyszeniem. Dziękujemy wszystkim za owocną współpracę przy Konkursie i liczymy na dalszą dobrą współpracę przy kolejnych edycjach naszego Konkursu.

Remigiusz Mydlikowski
Przewodniczący
Komisji Młodzieży i Studentów
Oddziału Wrocławskiego SEP

Ośrodek Rzeczoznawstwa
Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Wykonujemy usługi techniczne:

- ekspertyzy i opinie techniczne z wszelkich zagadnień związanych z prądem elektrycznym;
- instrukcje organizacji bezpiecznej pracy;
- instrukcje eksploatacji dla urządzeń elektrycznych i energetycznych;
- ocena prawidłowości wykonania projektów instalacji elektrycznych;
- ocena prawidłowości wykonania instalacji i urządzeń elektrycznych;
- wyceny urządzeń i instalacji elektrycznych;
- badania odbiorcze i eksploatacyjne instalacji elektrycznych;
- badania i pomiary okresowe instalacji odgromowych obiektów budowlanych;
- badania termowizyjne w energetyce i budownictwie;
- badania jakości energii elektrycznej;
- automatyka zabezpieczeniowa (EAZ).

Szczególnie polecamy dla Firm branży elektrycznej:

- Nadanie rekomendacji SEP na produkowane towary i świadczone usługi;
- Nadanie certyfikatu innowacyjności SEP.

Ośrodek Rzeczoznawstwa
Stowarzyszenia Elektryków Polskich
Oddział we Wrocławiu
tel./faks: 71 34 366 41, e-mail: irsep.wroc@post.pl

Zapraszamy do kontaktu
Odpowiemy na wszystkie zapytania

Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Wrocławskiego SEP
50-020 Wrocław, ul. Piłsudskiego 74 tel./fax 71 343 66 41, 71 78 18 502, email: sep.wroc@post.pl

Ośrodek Szkolenia
Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich
50-020 Wrocław,
ul. Marsz Józefa Piłsudskiego 74 (budynek NOT pok. 219)

Zapraszamy na:

Cykl szkoleń i instruktaży
przygotowujących do uzyskania uprawnień (świadectw kwalifikacyjnych) przyeksploatacji urządzeń, instalacji i sieci energetycznych w zakresie: obsługi, konserwacji, remontów, montażu, prac kontrolno - pomiarowych dla następujących grup urządzeń:

Grupa 1
Urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne wytwarzające, przetwarzające, przesyłające, zużywające, energię elektryczną.

Grupa 2
Urządzenia, wytwrzające, przetwarzające, zuzywające ciepło oraz inne urządzenia energetyczne.

Grupa 3
Urządzenia, instalacje i sieci gazowe wytwarzające, przetwarzające, przesyłające, magazynujące i zużywające paliwa gazowe.

Szkolenia prowadzone są dla osób zajmujących się eksploatacją i dozorem w/w. urządzeń, kończą się egzaminem kwalifikacyjnym przed komisją powołaną przez Urząd Regulacji Energetyki działającą przy Stowarzyszeniu Elektryków Polskich.

Szkolenia okresowe bhp
dla pracodawców i innych osób kierujących pracownikami, pracowników administracyjno-biurowych, inzynieryjno-technicznych, pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotoniczych. Szkolenia kończące się egzaminem kwalifikacyjnym i wydaniem zaświadczenia.

Szkolenia przygotowujące do uzyskania certfikatów 1-go, 2-go i 3-go stopnia, w zakresie pomiarów termowizyjnych w sektorze energetycznym.
Szkolenia odbywają się w grupach 12 osobowyc. Dla grup zorganizowanych istenieje możliwość przeprowadzenia szkoleń w systemie weekendowym. Szkolenia kończą się egzaminem kwalifikacyjnym i wydaniem certfikatu.

oraz wiele innych szkoleń zleconych przez zakład pracy

-Nasz Ośrodek posiada stosowne uprawnienia i Komisje do przeprowadzania egzaminów na uzyskanie uprawnień w zakresie prowadzonych szkoleń.
-Nasze usługi świadczone są przez wykwalifikowanych profesjonalistów z wieloletnim doświadczeniem zawodowym, któzy stosują nowoczesne metody szkoleniowe, a dzięki temu podniosą Państwo swoje kwalifikacje nie tylko na wielu płaszczyznach, ale w sposób szybki i skuteczny.

Ośrodek Szkolenia Oddziału Wrocławskiego SEP
50-020 Wrocław, ul. Piłsudskiego 74 tel./fax 71 343 66 41, 71 78 18 502, email: sep.wroc@post.pl